

מעריב

סופה

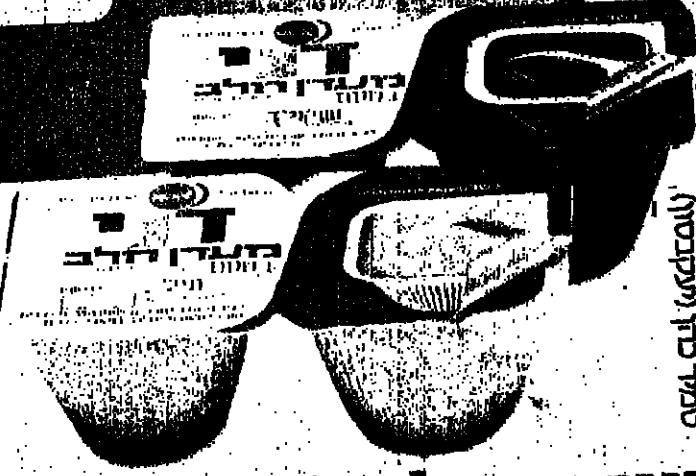
כ"ח בשבט, השמ"ז 27.2.1987

בשבילה זה. בשבילך זה.

דן איתן.
יורד שחקן
ונוסים את אבא
דם קניוק.
בתו של אביה

היא שותה עכשיו חלב.

... היא מלקקת את חשפתיהם וזכרונות
מבקשת עוד, כן, הילדה שלך, כמו כל
הילדים, אוהבת דני - ודני הוא
מעצם חלב. לכן את מרוצה.
את יודעת שחולב מגיע אליה בדרך
טעימה יותר, מחנה יותר.

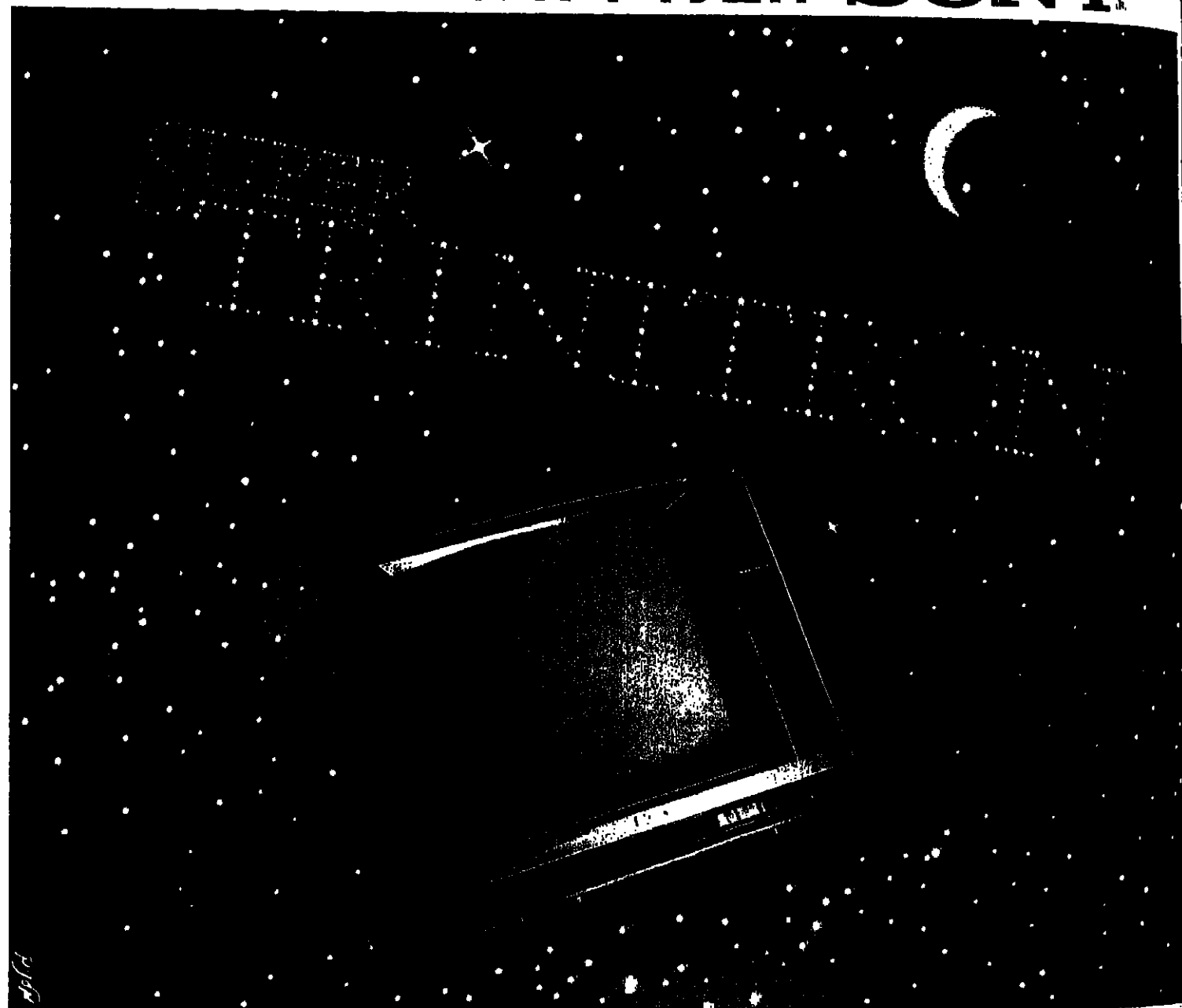

שיהיה לך לבריאות עם דני שטראוס.

סיפור השער:
צ'ארלס ברונופמן
מולטי-מיליונר
וג'נטלמן

כאן יש אתר

SONY-הטלוויזיה הטובה בעולם

מסך סופר טריניטרון שחור, שטוח ומרובע.

ומגוונים שעוברים הכשרה והשתלמות בארץ ובחול. ציוד מדידה חמושה מסוג בעולם. ספרי אוזקוק מעודכנת. מחסן החלקים הגדול מסוג בארץ ובו עשרות אלפי פריטים ורכיבים מתוצרת סוני נותן גיבוי למערכת החיפוקים.

לבחירתכם טלוויזיות בגודל 27", 20", 18", 14" הכוללות בין השאר שלט רחוק, כניסה לדיאלוג, הכנה לטלסקופ ואו טלסקופ. אחת מהן היא תוצרת לדרשוונס. סוני סופר-טריניטרון, אין עוד טלוויזיה ברמה שלה השווה ותווכח.

מסך שטוח ומרובע
סוני סופר טריניטרון מציגה עכשיו מסך שטוח, כדי לקבל תמונה אמיתית ומחשית. המבנה השטוח והמורכב של המסך, מעניק תמונה ברורה וחדה במרכז ובפינות כאחד.

טלוויזיה בכל גודל ולבד דרישה
לסוני יש מבחר טלוויזיות, סופר טריניטרון, בכל הגדלים בעיצוב חדשני עם מיטב השכלולים האחרונים.

ישיבת טריניטרון
סוני סופר טריניטרון מציגה עכשיו מסך שטוח, כדי לקבל תמונה אמיתית ומחשית. המבנה השטוח והמורכב של המסך, מעניק תמונה ברורה וחדה במרכז ובפינות כאחד.

ישיבת טריניטרון
סוני סופר טריניטרון מציגה עכשיו מסך שטוח, כדי לקבל תמונה אמיתית ומחשית. המבנה השטוח והמורכב של המסך, מעניק תמונה ברורה וחדה במרכז ובפינות כאחד.

סוני סופר טריניטרון
סוני סופר טריניטרון מציגה עכשיו מסך שטוח, כדי לקבל תמונה אמיתית ומחשית. המבנה השטוח והמורכב של המסך, מעניק תמונה ברורה וחדה במרכז ובפינות כאחד.

ישיבת טריניטרון
סוני סופר טריניטרון מציגה עכשיו מסך שטוח, כדי לקבל תמונה אמיתית ומחשית. המבנה השטוח והמורכב של המסך, מעניק תמונה ברורה וחדה במרכז ובפינות כאחד.

ישיבת טריניטרון
סוני סופר טריניטרון מציגה עכשיו מסך שטוח, כדי לקבל תמונה אמיתית ומחשית. המבנה השטוח והמורכב של המסך, מעניק תמונה ברורה וחדה במרכז ובפינות כאחד.

SONY

העולם מתקדם מסוני לסוני.

ISFAR
ישיבת טריניטרון

סוגרים את החורף
במשפחה לכל
100 ש"ח

50% הנחה
על הלבשה והנעלת חורף
לנשים גברים וילדים

Marks & Spencer
כולל מוצרי היוקרה

20% הנחה
על כל מבחר הארביים
לנשים גברים וילדים

Marks & Spencer
כולל מוצרי היוקרה

25% הנחה
על כל מוצרי קרליין
קני מוצרי קרליין מעל 20 ש"ח

3 סופי שבוע זוגיים
במלון דניאל
ו-60 חבילות שני ממוצרי קרליין

קנייני
פארית כנה על לא היה!

טוטו פורים
מה תחית החתופות הפופולרית בפורים?
פריטים נוספים: אוטומים, משחקים, בובות ועוד.
כיצד תשתתף בחגגלת "טוטו פורים"?
1. קנה במשכיר לצרכן מוצרי פורים בסכום חטלה על 10 שקלים.
2. סמן ב-X מן תחילת החתופות הפופולרית בפורים.
□ טייס לביא □ רמבו □ קומנדו □ ניינג'ר □ טאו-טאו □ חובוט
מלא פריטי, תחם את חלקו בדון וישו בחיבת החגילות
שם: _____
כתובת מלאה: _____

הקונה במשכיר לצרכן חוסך כסף. חוסך זמן!

פארית כנה על לא היה

האני יחידה

סופהכוח

י"ח בשבט, תשמ"ז 27.2.1987
© 1987 כל הזכויות שמורות ל"מעריב"
This Magazine is a Supplement to
Maariv International Edition

עורך: צבי לביא
עריכה: דניאלה בוקשטין
עורך גרפי: יורם נאמן
מעצבת: יעל תורן
גרפיקה: נטע גרינשמן
מודעות: אורי דגן

קולאז' יקריב

אולם ברוממן, אחד תחומים העשירים בעולם ונושא כתבת השער, לא היה בין המשתתפים במושב הבריתאמנים של הסוכנות היהודית שהתכנס השבוע בירושלים. ברוממן, מלטימיליוני וגרעלמן, פרש לא מכבר מהמסד הזה, ובשיחה עם עמוס לבב אמר כי חשבתק משם מחוסר זמן ועניין, וגם מפני שלא רצה להיות מוטרפל. עיתוי הביקורת חרמנה, כמו גם עצם ביקורו של ברוממן בארץ ומינסון ההודעה על קרן המיליונים שהקים לטובת המעלה תרבות וקהילה בישראל - מתקשרים עם המהומה שהתחוללה השבוע בבריתאמנים. תבעו שם את ראשו של אריה דולצין, אחרי שהודה כי לא היה מעורב בשחיתות המצויים לארנסט ופ. בהזיון אמריקני של יתורים עשירים לא המסו איך בבנק חול מתקבלות החלטות כאלה מאחורי גבו של נציג בעל המניות העיקרי. ולא אחללא אם חשב כמה זמן עוד ימקירו את תרומותיהם בידי עסקנים שאינם אנשי עסקים.

וזק קצה הקדחון של מור שקט במימסד הסוכנותי, המחלחל בשקט בעת האחרונה ונחף יחידים וקהילות במערב. הם אינם כופרים בחובתם המוסרית להמשיך ולסייע בכספם לשואל ולעםיהודי בכלל. כל רצונם הוא להינתק מהמימסד הסוכנותי כמוציא למועל של טווחותיהם תשובות. חל מיתות באמון שהם רוחשים לו. כספם יקר מכדי שיבזבזו גם על חוסר מקדים ושליחים מיותרים. אם מדובר במימון מעולות עליה וקליטה, חינוך ורווחה, הם חלש למקד אשית שהכסף ינוצל אך ורק למימוש המטרה. קהילה אמריקנית גדולה כבר חשית בישראל מנגנון בקרה על הוצאת כספי התרומות. יהודים עשירים מזדמנים בארץ למסר ציבורי זה או אחר, מצהירים כי סלדו משיטת המגבית, ומודיעים כי יתרמו ישירות ומחמק לכל מרוקט מעניין שיצא להם.

לאולם ברוממן כבר נודע כך, ובגדול, גם הוא עושה זאת בשקט יחסי. אמילו שנילוויזים אינו יחסיציבור ועיתונאים. אבל הנימוק שמאחורי המהפכה השקטלה אינו מתובל בביקורת קטרונית. אמילו שהאיש טוען שהוא מוטרפל. "לחונם סתם על צ"ק זה טפשי", הוא אומר למסר לבב באלגנטיות. שאיפתו להיות שותף מעורב ומבין בקהילה ובצרכיה. ברוממן, מלטימיליוני בתולעה מתוחה, וגרעלמן כבר אמרנו.

וליון יום ב' השבוע של "מעריב" אמנם מירסמנו את הסיפור שמאחורי הסיפור, אולם מחטלמונים והמכתבים שהמשכתי לקבל גם למחרת, נראה שלא כולם הבינו שמדובר בשקט. ומי שלא טילמן לשאול מה זה, אלא כלע בשקט את מה שהקמין אלמי קוראים אחרים - בודאי עשה זאת כדי לא להיראות בגר בעיני עצמו ואחרים. גם אלה יכולים להרגע. אין מקצוע כזה שקרא "רשרשקה", כמוחסל ל"ר מליכס זודמן ולצמריר קומר בשתי כתבות מרחוק שמורסמו בטוששבע שעבר. חכוונה ל"מיסיקה" לטי מילון הקעלולים של המחשב שלט. וחסימו טענה אנוש קטנה, שאם לא היה צורך היה להמציא אותה - רק כדי להזווכה איזה ציבור קוראים גדול וקמדיני יש לנו. סליחות תודרה לכולם.

צ.ל.

צוחק מי שצוחק ראשון

<p>שמעתי שתחודש בדחה מכאן כבר פעמיים. אז איך זה שבבית היית רק מעט אחת?</p>	<p>מה יהיה אה, בן במילך, אני כבר יומתי שתי מלחמות-עולם?</p>	<p>אני מוכר לרציא אותה למסעדה. אחרת היא יבא את המלש שלה...</p>
<p>אין לי טיפת טקעו ווא מציע לך את מקטרת השלום ואחרי אומר שאחרי מעדיף "מריבור"...</p>	<p>את הווארד מצאתי, אבל אחרי האופלואציה...</p>	<p>אולי שחזא ואמר זאת, ברור לי שתקדודת השליש שלו גורעה תעטם במיוחד.</p>

6	דון שלמה שגור מאת מיכל קפרא
12	חדוד מאמריקה מאת עמוס לבב
16	גורד שחקים מאת בילי מוסקונה-לרמן
20	אונסים את אבא מאת אביבה מין
27	טיול "סופשבע" מאת נילי פרידלנדר
28	בתו, אביה מאת תלמה אדמון
32	שטח פרטי עם גדי יעקובי מאת גורית ברצקי
35	שימונים מאת מאיר עוזיאל
36	חיים ואוהבים מאת תמר אבידור
37	פנטהאון מאת יגאל לב
38	הורדסקופ
39	לאכול בחוץ מאת מאיר
40	קניץ בצבעי שמש שרות "גאמא"
42	"מעריב" לפני 35 שנה בעריכת גבריאל שטרסמן

בשער: צ'ארלס ברוממן. כתבה בעמ' 11-14. צילום: ראובן קסטרו

קפיצת הדרך של שלמה בן-עמי. פרוכסור צעיר. היסטוריון מבריק בעל-שם בינלאומי. לא רוצה להיות בוליטיקאי. התכשר על היכלומטיה. נער המעבדה שלמה בן-אבן, בעוד כחודש שגריר ישראל בספרד, בסק זמן בקריירה מטיאורית. ילד הפלא, הבן המאומץ של

דון שלמה שגריר

מפלגת העבודה, ידבר בשם מעשלה שמחצית שריה רחוקה מליבו. המוחיות שלו זה משמרים דיקטטוריים. הוא לוחם נגד חיקוי הסכנה בחצרו שלנו.

מאת מיכל קפרא

הסדר שלו, הדיוק שלו, שיקול הדעת, החשיבה והצלחה המרדית, הניסוח והקפדה והי סיסטמטיות - מופתים כבר ברקות השליחה הראשונה. אפילו הצחקים הקטנים והגדולים מופתים כמו היללים ממושמעים. ארכיטקט של חסות, הוא מבנה את עצמו. ולפי השני, היה מי שיאמר - ארכיטקט מבריק. פרופסור שלמה בן-עמי, בן ארבעים ושלוש היסטוריון בעל-שם בינלאומי, בן עקב כראש בית-הספר להיסטוריה באוניברסיטת תל-אביב. את הרוקסטר עשה באוניברסיטת אוקספורד. את המרפסות קיבל בתל-אביב בגיל שלושים וחמש, למרות שמרעיהו לא נשים לחלק תארים כאלה לפני השעת שירות השביע. ועכשיו - שגריר ישראל בספרד. מועמד של שרת, ראש-הממשלה לשעבר, שמעון פרס. באמריקלי יניש את כתבי-האמנה בארמון המלך במדריד.

ששאי שאלות מה מריץ אותו, המכש של נעשה קשה. לא אוהב את השאלה. אולי מבחינתו זה העולם שנו במלוא-הימיו. ובכל זאת חשבה, כמו בכל חתום בו. קבוצת אנשים שברית יחד - צבא, למשל, או ועשייה - אלה רוצה להיות נשטם על-ידי השווים לו. זה כמסל של דבר מה. שמנע חיל לקם ולהפוער. לא הפשוטוים ולא אומץ חלק, אלא להיות בקו אחד, להיות שווה לאחרים. אולי באופן בסיסי זה מה שמריץ אותו בנוקח לעיני צעיר.

הביטוי "ענין מוליטי" צורם לו. "מעולם לא הייתי פעיל במפלגות העבודה. במידה רבה נעשיתי

אבונה לא נכונה מבחינתו של שמעון פרס בהגדרת התפקיד כמיני מוליטי. השיקול שלו היה ענייני, נסיון לאתר את המשמעות המיוחדת של התפקיד. שמעון פרס ואני לא זרים אחד לשני, אבל הקרבה היא אינסלקטואלית. רוב השיחות בינינו היו שיחות בנושאי ספרות והיסטוריה, ודכו של הסוציאליזם והדיונים שיחת בעלות אופי אינסלקטואלי ציור, זה עוד לראות את המינו באור אחר.

כרישמת המערך לכנסת ה-11 הוצע לבן-עמי להיכלל בטקס ריאלי. גם שולטים אלוני הציעה לפרופסור. טקס שני בריצ. שני שטחים סללו לו שכל בטח לכנסת. בן-עמי סרב על שולטים אלוני הוא אומר: אני אוהב אותה אוהבת-נפש. היה צריך להמציא אותה ללא היתה קיימת. אמרתי לה במפורש שזה לא שייך לריצ או למערך. אני פשוט לא רוצה להיות חבר-כנסת. לא היה לי בזה עניין. אני רוצה עצמי כראש וראשונה פרופסור-היסטוריון באוניברסיטה שמעורב כמה שנעשה. וכשיחיה אישית עם שמעון פרס, איתו הוא מציא בחסי ירידות, אמר בעבורי, להיות חבר-כנסת זה לא להטב מקצועי זה להטב אישיות, ואת זה איני יכול לעשות. הוא הבין אותי.

אבל שמעון פרס, מתברר, לא דיים יריים. לא מומן נשאל פרס, בראיון ל"מעריב", מי העבודה הצעירה של מפלגת העבודה. שמו של פרופסור שלמה בן-עמי היה ברישמת.

הוא ובתו של שמעון פרס.

בן-עמי על אריק שרון

אין לי ספק ששרון מרוש מושגל בחובו מוח שכלי להנע למשור הוא וקוץ לאותו דור מן. או צריך לקחת במעוטו לאותו דור ואש שוף חרות בקסטינה. הוא היות מעורף להנע לאותו משור דוד וחלק. יש לנו כאן נגדל שובס למוליטיקה ומנסה להחזיק את את חשיית העולם חבבאית על החזירארכיה והמשמעת שלה. או למערכת חפוליטית הישראלית יש ונשיאות דמוקרטיות. אפילו בתוך חלומד וחזות, אין לי ספק שאילו שרון היה חי באותו דור הוא יכול היה להיות מובוט.

(ראיון ל"בחדר ראשית" מברואח 1983)

פרופ' שלמה בן-עמי ליד תבליט יהודה השבוייה ב"בית התמוצות" (צילום: ראובן קסטרו)

המקום האינסלקטואלי לא זוכה וההיסטוריון יושב משוטטים, אינה הגורם היחיד לחיור השטח אריק. בן-עמי, צנום, נמרץ-קומה, מטנב, יד מנס לקטטורלי. כיוון שתוכנה החוכמה מעולם לא מוכר, יחיד דרומיגנטי כשיקולים של אינטקסטים קטנים, אינטרסים אטיילאומי ים. הצבא הוא המקום הלגטימי ביותר - אין בו מלגות, ואחא שופן דם רק למען הדבר הצ' ווף ביותר שאפשר להעלות על הדעת - המדינה, החומה, המולדת. נגדל כוח בא למוליטיקה עם תחושת בוז כלפיה. כי ש בה אנשים קטנים.

ההיסטוריון בן-עמי לא חלק למוליטיקה, אבל שמו של הישראליות בירושלים כבר חופרים את שמו. שגריר וחורש. אני לא נוטע לספרד כחלק מן היחיד מוליטית שאני בונה לעצמי. אם הן חורש יהיה להישאר פה. ואם לנסוע, אז מה עומד לספרד?

לחנן לבנון המרדל מבחינה הישראלית גישור על שם המגליטות בין תרעוב לאוניברסיטה. בן-עמי ריב, חונן, מתח בקורת חריפה, ובעיקר הישועה והרעיון. להיסטוריה, מי שהתמחה במשטרים הישועים בארופה, השכלל לוחות מביצה הלכנונית ששקטות התליכים ממערב, דומים להבדיל. למחנות דגש של אהלי גרנצורג. אמר בראיון: "הרצא לדחלש לא נגדל. עני כרעם ביום בחר, אם מור ששם יזה מברזג מוליטי - לא של שלום עשיתי אלא של מלגות העבודה". חרבר יחיה, לפי רעתי, שבו מוליטי. ועוד אמה: אין לי צל של ספק

שהמקילה הרלוונטית ביותר למה שקורה היום בישראל היא שנות השלושים באירופה. על פי תפיסה זו אתח לא בא למוליטיקה על-מנת לשאת ולתת ולברוק מה ניתן להשיג, אלא על-מנת להכתיב אמיתות נצחיות.

מה פתאום להתנוכח עם תפיסת העולם של הרייך השלישי? אי-אפשר להתנוכח על-יך, כי האינטרסים של האומה הם דבר שבכלל לא שייך לשדה המוליטיקה כפי שהוא נתפש במדינה חופשית. הרייך, שבה להיכחד עם נימוקים לוגיים, לעולם אינו יכול להיות צורק. הרייך בא ואומר שאי-אפשר לשלוט

בן-עמי יתן לשווה אופי דגש? לחייו של דוד גם בלא להובילו לאיזו תפארת דיימונית בשמו של אנה'ג על-מבטי שרעולם אין שוהה.

על שני מרילין ערבים מלסינייים מסיבות כאלה ובאלה, וחצר השני עונה לו באמיתות. נצחיות, הוא מברר על ימות העשית. לכן, כי שבו עם תפיסה עולם

ראציזנלית, המנגודת לאמת האמקליפטית, לא יכול להיות צורק ודמו מותר".

מה עשו לרתנאו ושרי-החץ היהודי של רמובליקת ווימאר בגרמניה שלאחר מלחמת העולם הראשונה, שגרצמן הרעיון של תקיעת הסכין בגב היה בדיוק אותו רעיון - שם ופה הסוציאליסטים היהודים מכרו את המולדת ותקעו פכין בגב. דרך אגב, נאולה כן חורה בה מהיטוי זה, כי אמרו לה שזה ביטוי של גבלס. לא גבלס אמר את זה, אבל אם היא היתה צריכה לחזור בה מכל מה שהיא וחבריה אומרים, ושרומה למה שנאמר אז - היא היתה צריכה לקחת בחורה את כל הפילוסופיה המוליטית שלה.

במשרד שלו באוניברסיטת תל-אביב, ביום מאד לא תורפי, הוא אינו חוזר בו מהתחויות השחורות שמלפני ארבע שנים. "החברה הישראלית או היתה שסועה כפי שלא היתה שסועה מעולם. כולנו היינו בהלם וניתחנו את המצב. מה שניתחתני אז היה נכון. אנתנו נמצאים עכשיו בחקופת כיניים שבה יש הוגע

הרעיון של תקיעת הסכין בגב היה בדיוק אותו רעיון - בגרמניה ופה. הסוציאליסטים היהודים מכרו את המולדת ותקעו סכין בגב.

חברתי מסיים. בלימת האינפלציה, קץ המלחמה בלבנון, ממשלת האחרות - הפכו את כולם לשקולים יותר. אבל זה, כאמור, רק מצב ביניים. משום שהיו ועדיין ישנם נושאים מרכזיים בחברה שלנו שחורשו את המחלוקת ויפצלו אותה גם בעתיד. הברלי יסוד בשאלות עתידים של השטחים, תופעת של קיצוניות מוליטית וחברתית, ערכים דמוקרטיים, וריקליזציה רחית - לא געלמו. במקרים או במאחר הפ יצוצו השאלה אם צדקתי או לא היא חסרת משמעות. אני טוען שבתקופות רוגע, בהן שאלות לא עומדות להכרעה, הן גם לא באות לידי פיצוץ חסר פרופורציות. אבל אם גניע לשעת הברעה אני חושב שנוזרז לאותם הימים, והדברים לצערי יכולים להיות נכונים. החרדה נשארת.

אדם מעורב שלמה בן-עמי. כי הוא מעיר על עצמו. אני יהודי עם ממפרמנט חברתי או אחרת ולא יכול להתכחש לסמפרמנט הזה. המעורבות בשאלות החשובות, לדעתי, בתחומי חברה ומדינה נראית לי טבעית, ויותר מזה - אחד האתגרים של איש האוניברסיטה.

מרתב התנועה המילולי של שגריר מיועד מצומצם בהרבה מזה של איש אקדמיה. חלק מהממשלה אותה עומד לייצג בן-עמי, היה נשוא התקפותיו וביקורתו בעבר. אך זה מתחרז בסוגייתו. אני מורע לכך שהתפקיד הזה מטיל על הנושא בו מנגלות כלתי נמנעות. יש לי בעייה עם הגדרת תפקידו של שגריר, כאילו מצפים ממנו שיהיה השופר המסלתי שם. אני לא תופש זאת כך. אני ההסברה שיש בה ממד של תעמולה מרובעת".

והיצר הנריב אם בכל זאת גיטע יחיתנאן ספרדי, שרביץ העטב שיעורי בית, ויצנט מיקרודת טרבות שיד על חבטי הממשלה אותם אתה למעשה מייצג? בן-עמי: אני לא מבין מה הבעיה. מרוע שאינסלקטואל לא ישתמש בכלי הניתוח שלון פרס לכן, רמת חרע הבסיס: בספרד על החברה הישראלית ורשת מרכיבי הססוד לוקים בחסר. ולכן, עוד גמים (המשך בעמוד 9)

לשני הגלגלים הראשונים - אתה תדאג.

לשניים הנוספים - אנחנו.

רוצה לקנות מכונית חדשה?
עם תכנית "שקל על שקל" הצטרף לראשון רק למחצית הסכום הדרוש. למחצית השנייה ידאג בנק הפועלים.
על כל שקל שתחסוך יוסיף הבנק שקל משלו. הסכום שיוסיף הבנק עת כחלונות בוצאים מוקדמים.
לבחירתך, מספר משלולי חסכון, בכלום תהנה מדידת מוגדלת.
בוא עוד היום לקבל פרטים מלאים בכל אחד מסניפי בנק הפועלים ובנק אמריקאי-ישראלי.
* כמף להמחצית בטוחות במקובל.

קבל לאורך הקווים ודמיני את מטרותך

בנק הפועלים

זין שלמה שגריד

בינעמי על רבול

משפחת אלפרט מאפיקים היתה משפחתו המאמצת. משה אלפרט, בן גילו של ברעמי, כיום צלם סליווייה, היה לו "אח". "לילדים מחברת הנוער לא היה קשר לילדי הקיבוץ. הוא היה בא אלינו הביתה אבל מאור התבייש. אני זוכר אותו בתור ילד מופנם מאוד. הוא לא רצה לפתח יחסים קרובים עם המשפחה, ובאיו של פרש מרעיו האמור. בדרך-כלל, כשהיה מגיע לחור של החרים, הייתי כופה עליו משחקי האבקות על הרשא. ככה ילדים משחקים. ורכינו נפגשו מחדש רק בשלוש-ארבע השנים האחרונות. לאחר שלושים שנה הוא אמר לי שדווקא התקופה הזו ניבשה אותו".

שלמה עבר את הסקר והלך ללמוד בתיכון האווירי בבית-ידה. המחנכת שלו מאו זוכרת אותו יושב בפינה, ערין סגור ומכוס בעצמו. אך אחד לא הציק לו, אבל הוא לא היה יכול להסתגל. יום אחד החליט לעזוב וחזר הביתה לקרית-שמונה. לוגיה רוזנר, המטפלת והמחנכת המסורת, לא ויתרה. היא השאירה פרק לבעלה לקחת את התינוק מבית-הילדים, ונסעה בעקבות שלמה לקרית-שמונה במטרה להחזירו לאפיקים. "הוא רצה לעזור להורים, אבל אני הרגשתי שאסור לי לעזוב אותו שם. זו היתה פעולת שכנוע קשה. ידעתי שהוא מוכשר מאוד, ובקרית-שמונה הוא היה הולך לאיבוד. לא היתה לו אפשרות ללמוד שם".

אחיו ערב חזרתי אותו לקיבוץ. היו לו שני תנאים: שלא יראו אותו חוזר, ושקבל שיעורים פרטיים באלגברה ואנגלית. קיבלתי את שני התנאים. הוא החזיק מעמד שנה, ואז אמרתי לו שאני אוסרת עליו לחזור למעברה. "או שתמשיך בבית-ידה, או שתעבור למוסד אחר", אמרתי לו, וכך הוא עבר לאלג'י-צחק שם למד שנתיים, והיה תלמיד מצויין. כגיל חמש בתלמידים למלא את כיתה "ב" הוא עזב ועבר לתיכון אקסטרני בקיר, שם השלים את הבהרות. על אותה תקופה אומר היום מרופסטר בן-עמי רק זאת: "בתפקידי כיו"ר מועצת מנהלים ב"עם עובד" קיבלתי את כתב-היד של הספר 'תרנגול כפרות' שכתב אלי עמיר. כשגמרתי לקרוא אותו כדי לתת רעה, אמרתי: חבל שלא אני כתבתי את הספר הזה. יותר הוא לא מפרט".

שלא ביוזמתו ניגשתי לספר, להפסד את מוקדי ההזדהות. יתכן שאחר מרם מסתתר בין השורות של עמוד 193. וכך מסופר שם: "ממנה נחשפנו לא ידעה על רגשי האשמה שלי כלפי משפחתי, מפני שאני זו בגדהעין הקיבוץ".

ביים מאיתנו נעשו עדים לשאלה העדתית כשהיא נהכנה לנושא לאומי, כוליים. בתחום האיש שלי, מעולם לא היתה לי בעיה כזו."

המשפחה - במעברה. היא מרבה להזכר שאני חלון, אידאליסט ומתנבא כמות, שאני ערין חולם על השלטון הרוחני. "יד נורי, מומחה למחלות ילדים". מה היא רוצה ממני בכל הרוחות האם אינה רוצה שאיש מהעברה שלנו לא יגשימו שכולנו נחזור למעברה מצול רוצה להיות עוררין, הרצל רוצה לאכול שישליק וקבב, ונחנול מופש את אלוחיו האבוד. האם טוח עיניה מראות שאני אחיה זו לחברי ומגבר מרם, שאיש מרם לא ילך אחרי גו אם אכזיז על. והגשמה ועל הקיבוץ העיוני שיקום כנגד... מהטעם השמט שבו התמרחו, שלנו, שאליהם נשאף להעפיל ולהתבררם נוצה להקבל, הם האוורור... אלו, לא יכלו אותנו לעולם ולעולם נגיש מנכרים. "בניתי עיר" אמרה לי סוגיה כועס כשנחנלמה האסימה, הוצאתי מכסי את המטבח שליכלתי. שאני ורואיתיו לחי.

"מה כתוב בול' שאלה.
"הם מתכננים לי שאעזור להם כפרגמה".
"לא אתן להם ליהודם אותך! אברה ביקל ירון לועקה.
"אני לא יכול לראות את החרם שלהם, עניתי לה בשקט, "גם אם את צודקת, ממנה".
"נרדב אחרי שתחזורי אברה".
"אני לא בטוח שאחזור", אמרתי.
"אם לא תחזור אני יודעת איך לכנאו אותך. אחה מכיר אחי, אינני מפרדה להרים ידיים".
זה נספרות, השעה כלבה, כשברעמי עצמו לא מסייע לפיענוח כתב-הידה.
במצאות אומר בחיך והגרניר לעתיד רק זאת: אני רוקטריניציה שהגליחה. חברות הנוער בקיבוצים לא היו חוויה קלה. מצד אחד קיימת האבחנה החוויתית הביוגרפית, ומצד שני המבט אורח-המאה. מי בכלל יכול להכחיש את התרומה האדירה של הקיבוצים וחברות הנוער. רבים מאיתנו נעשו ערים לשאלה העדתית כשהיא נהפכה לנושא לאומי, פוליטי. בתחום האיש שלי, מעולם לא היתה לי בעיה כזו. קשה לערער על קיום הפערים החברתיים והעדתיים. אבל האסון שקרה לנו כשנים האחרונות הוא שהפערים העדתיים נהפכו לנושא להתססה פוליטית בלתי מרוסנת. ברור שיכולה להיות תוענה

בינעמי על הרב כהנא

ולי האיש אמויודת, אבל הוא סימפוטום למחלה חברתית קשה. באיש ובתנועתו מתמקדים שלושת מרכיבי היסוד של משבר הדמוקרטיה: המחת הדתי, היחס לערבים והמער הערתי. בהכללה בלתי נמנעת אפשר לומר שבני עדות המזרח נמנים עם העשיריונים התחתונים בחברה. ואם המספר של התכונות מבטא עליונות גזעית של היהודים על הערבים, אין זה ממליא שהמספר נקלט בשכבות אלה.

אין חידוש בכך שתנועה גזעית מוצאת תמיכה חזקה בקרב בני השכבות, שאין לחון בדרך-כלל שום עליונות להתנאות בת זולת העליונות המובטחת להם על-ידי דמוגן בתוקף ליהדם. הרגומי של היטלר לא היה צריך לעשות שום דבר כדי להיות אדם-עליון, לא היה עליו להצליח בלימודים, בעבודה או בעסקים. לידתו הבטיחה לו את עליונותו. העליונות בתוקף הלידה מושכת גם את בני השכבות החלשות בארץ, שהטפתו של כהנא מבטיחה אותם כביכול מעל לערבים".

"(דבר השבוע", ספטמבר 1985)
שהתנסה הפוליטית עשויה לתרום לחיזוי המדינות של השלטון לגימוס הפערים, אבל אני סבור שהסכנה בהתנסה זו מהובה מן הסיכוי שבה. תאריך הגיוס לצבא של הנער שלמה נזחה כדי לאפשר לו להשלים את בחינות הבהרות. לאחר הצבא החל את לימודיו בתנוג לספרות עברית והסווריה באוניברסיטת תל-אביב. או גם נשא לאשה בת קיבוץ ג'ינסר-הצפוני למשק במקביל ללימודיו עסק שם בחוראה. שניים משלושת בנותיו נולדו בג'ינסר. מאוחר יותר עזבו את הקיבוץ ועברו להתגורר בכפרסבא.

(המשך בעמוד הבא)
המחבר: ז

הדוד מאמריקה

בין ירושלים ליבנה עם צ'ארלס ברונפמן, אחד מ"הרוטשילדים" של אמריקה, אתם מכירים אותם מהויסקי של "סיגרס", מולטי מיליונר בלי קריזות של טייקון מהסרטים. משקיע מיליונים בציונות, חורם עם כל הלב. הגביר שובא לעיירה? לא בדיוק. הוא רק שותף. מאת עמוס לבב צילומים: ראובן קסטרו

בשבע היעודה הופיעה הפמליה בשירה של מרצבים מפוארים. הם שמו פעמיהם אל משרדו של ראש הקהילה, ומיד נוצרה חבורה גדולה שתשתרר מעתה ואילך בעקבות הגביר וחגגו בכל שעות היום. היו שם אשת יחסי-ציבור משראל ואשת יחסי-ציבור בלוגרית עם איש יחסי-ציבור קשיש שבאו עם הפמליה מחיל. והיו שם פרופסור למסיכולוגיה חברתית, שעשה הסבה ובא לעבוד עם הגביר, ועוד מרצה מהאוניברסיטה העברית שתעבוד עם הגביר בנוסף לעבודתה באוניברסיטה. והיו שם קצין משטרה בכיר ועוד קצין צבא בכיר וגם ראש עיירה מהדרום עם הרובי שלו. וכאם גם שחקנית מפורסמת עם בעלה ועיתונאים וצלמים לרוב. הגביר בא לעיירה. שלושה ימים קודם לכן נחת בשדה התעופה של עיר הפלך מטוס פרטי של חברת "סיגרס", ופלט מתוכו את אחד האנשים העשירים בעולם, צ'ארלס ברונפמן, ממנטריאל (מטוס פרטי), מתפלא איש יחסי הציבור גורמן מקריתלר, "סיגרס" היא חברת המשקאות חריפים והיינות הגדולה בעולם. והרוחקים (המשך בעמוד הבא)

פלדא סאמאל

(תמונה מהעמוד הקודם)

בקרוב אירועים יהיו מופתע אם למנהל חברה קדיש לא יהיה מסוגל זה צורך לא מתרחש. יש המכנים אותו "דוטסילר" של צפון אמריקה. אך כשאומרים ל"צארלס" שמספיק ברוגמן ממוקמת בין עשר המשפחות העשירות בקריה, הוא מתקן בחיך. בין השלוש הראשונות, וכששואלים אותו כמה אנשים הוא מעסיק, מקטע "צארלס" וזוג ברוגמן את מצחו: "איני יודע בדיוק. הוא נראה ב"סגרים" מעסיקים יותר מ12 אלף. בזכות "דוטסילר" שרכשו לא מכבר 27 אחוז ממניותיה, עדיין כ-120 אלף איש. וישנו עוד חברת "סופרסל", למשל, היא עושה עסקים טובים.

"צארלס" ברוגמן בא בשבוע שעבר לארץ כדי להקים עוד חברת השקעות. הוא ייסד את קרן "קרן" שנועדה לקרן ולגשר בין היהודים החיים בישראל לבין יהודי התפוצות, בין הולנדים ורומנים, אשכנזים וספרדים. את השם החכם של הקרן הגה נשיאה, פרופסור סטיב כהן. להסבה שעשה מהתנדבות האקדמית לא העברה עם "צארלס" ברוגמן הוא קורא מחקר שימושי. הקרן כשמה כן היא - מקרבת את השם באנגלית הוא גם ראשי התיבות של "צארלס" רחוק ברוגמן, והיו קרן משפחתית שהמנהל שלה הוא בנו של ברוגמן, סטיב (25). קרן "קרן", על פי הנדסה ברוגמן האב, היא חברת השקעות שמשיקיע בכבישים, ואת מניותיה יקטפו הדורות הבאים. אגודת תמיך משקיעים לסוחר ארז, הוא מחיך.

הגדה לבית ברוגמן מתחילה לפני יותר ממאה שנה, בגלל פורנוגרפים ששיק את קהילות רוסיה. גם משפחתו של יחיאל ברוגמן, ממלך במריאבי, נאלצה למכור את רכושם הרב שכלל שורות טבן וטבנת קמה, ולהגר לעולם הערש. המשפחה העשירה הביאה עמה משרת ומשרתת וגם רב, להנחות הנישואין היהודיים של הילדים.

יחיאל ניסה להמשיך להיות חקלאי גם בקריה, אך נכשל והגיע עד פת לחם. הוא עשה הסבה לגידול והחל לעבוד במסגרת. עד מהרה נבנה שאפסר לעשות כסף ממכירת גזרות העץ כחומר רקל לתנורי בישול. אחרי שראה ברכה בעסקיו, החל לטפח גם רגלים קפואים, וכשהצטרפו בניו לעסק, הם ניצלו את העגלות והוסעים להובלת מטענים. בן נוסף, סם, נכנס לתמונה ושכנע את אביו לותרל גם בעסקי מלונאות. ההגירה מבערה היתה כעצומה, מסילות ברזל הונחו, נטרו יישובים חדשים, ונבנו צורך באספקת מים וחי אכילסון, כמו גם במשקאות חריפים להסם את קיבות האורחים הצמאים. כך גורלת העשיית המשפחות, מכרה ההוב של משפחת ברוגמן, שכבשה את העולם בקהילות מרחיקות, ערב השואה, היה "ברוגמן" שם נדון לייורשכי.

המשבר הכלכלי אחרי מלחמת העולם הראשונה הכניס את המשפחה ללחץ. ביידיש קעב "זעק היבש" שאמר מכירת משקאות חריפים בארה"ב השכנה, הצרכן הכריז. חזקת הזה גרף חץ עתק לכיסו מבריו השכר, וחמאניה צמחה על ברכיו. מיטר ניומן טוען בספרו "ריבועי" ש"שולח ברוגמן" גם כן סם ברוגמן היה בין המתעשרים. גורמן מקרנאל,

מה זה להיות נשוי ליהודי העשיר בעולם? לא הסתכלי בחשבון הבנק שלנו, התחתנתי עם איש מקסים ורגיש מאוד.

14 מלפפונות

סם ברוגמן: יש לי חיים נכלאים, אני מכונק נורא. ואם אתה חושב שאני פילנדרופ כזה מתוך רגשי אשמה, אתה מועה. מה לעזאזל אתה יכול לעשות עם כל כך הרבה כסף? לעשות בשביל מה?

בתמונות: צארלס ברוגמן וח"כ מאיר שטרית ביבנת, עם אנדריה (למטה) וז'ינמן (משמאל) למצות האדום מחנוסר.

הוא ואחיו ארגאר מתחרים טוב מאוד בגידול אוויר מהספרים "סם וכל". גם צארלס אינו אוהב את הספר, שאינו מאשים את סם ברוגמן בשיווק בלתי חוקי של משקאות, אך טוען כי הם שווקו דרך פירצה בחוק "בתרופה לכבד".

לסם ברוגמן נולדו שני בנים ושתי בנות. בת אחת נפטרה לא מכבר, בת שניה היא ארכיטקטית מצליחה בקריה. הממלכה עברה לידי הבנים, ארגאר וצארלס, לאחר טיפוח האב ב'1971. לפני עשר שנים העריכו את שווייה ב-1 מיליארד דולר. מאז התרחבה עסקי המשפחה, אך היום איש לא נוקב במספרים.

"צארלס ברוגמן היה קשור מאוד לאביו, איש יוצא מן הכלל", הוא אומר. צארלס עצמו מעל לא ידע, אין הוא מתבייש להודות. היהתי תלמיד לא לעבוד במפעל המשקאות המשפחתי, והחל את הקריירה שלו במסע. למד לזקק אלכוהול ולערכב משקאות עבר במחלקת מכירות ובנהלת חשבונות. רק אחרי כן טיסס למעלה (חברות) את ההורים והבנים.

צארלס ברוגמן גיע לפגישה ברוק בוסן, לאתר ביקור אצל הרי אשון. אתה מצפה לעימות עם טייקון כעל "קריית" כמו מהפכנים, ופתאום עובר לפגישת אדם נעים ושקט, שמרוב כסון רך, איננו מותסס. אתמול, הוא מספר, נמשך עם יצחק שמיר, מדי יפגש עם ראשי הקרן שחקים, קדם ראשי "כוח המשימה הכלכלי". וכעבור יעשה קבלת פנים ב"קריג דויד", לשם מוכנס שיעור רוב השרים ושאר מרשם המדינה, והאל של הוועד, מן הסתם יעלה עם שר הכלכלה גר יעקבי, ויחליט הקשר עם "כוח המשימה" לא נמשך במסע תוכנית. פעם נדמו כי יל ביקורת על יעקבי, ברוגמן מתקן. זו לא הייתה ביקורת ישירה, אמרתי רק ש"כוח המשימה" יצילה אם תורה זו

הוא ואחיו ארגאר מתחרים טוב מאוד בגידול אוויר מהספרים "סם וכל". גם צארלס אינו אוהב את הספר, שאינו מאשים את סם ברוגמן בשיווק בלתי חוקי של משקאות, אך טוען כי הם שווקו דרך פירצה בחוק "בתרופה לכבד".

לסם ברוגמן נולדו שני בנים ושתי בנות. בת אחת נפטרה לא מכבר, בת שניה היא ארכיטקטית מצליחה בקריה. הממלכה עברה לידי הבנים, ארגאר וצארלס, לאחר טיפוח האב ב'1971. לפני עשר שנים העריכו את שווייה ב-1 מיליארד דולר. מאז התרחבה עסקי המשפחה, אך היום איש לא נוקב במספרים.

"צארלס ברוגמן היה קשור מאוד לאביו, איש יוצא מן הכלל", הוא אומר. צארלס עצמו מעל לא ידע, אין הוא מתבייש להודות. היהתי תלמיד לא לעבוד במפעל המשקאות המשפחתי, והחל את הקריירה שלו במסע. למד לזקק אלכוהול ולערכב משקאות עבר במחלקת מכירות ובנהלת חשבונות. רק אחרי כן טיסס למעלה (חברות) את ההורים והבנים.

עוד כתובת לשנור? תשכחו מזה

ישראל, והוא מקווה לעשות זאת באמצעות פעילות הרבות משותפות, חשיבה וחילופי דעות. לכן גם העמיד איש-ידו בראש הקרן, ולא איש-עסקים או מינהל.

השמועה על הקמת הקרן כבר עשתה לה כנמיה, וראשיה מוצגים במניות של ארגונים, מוסדות וגם אנשים פרטיים. מרוץ כזה מבחיר כי אלה החושבים שנוצר עוד כתובת לשנור, יקבלו מיד תשובת שלילית מנומסת. ייעוץ רק ארגונים רציניים שונים תצעות מפורטות. גם ח"כ מאיר שטרית לא אוהב שקוראים ל"צארלס" ברוגמן "גורן". הוא גוש בו לראשונה בעת טיור במונטריאל. ברוגמן אמר שהוא מוכן לתת את חכשיו אם יביאו לו רעיונות. שטרית הציע לחקים בארץ 100 בחיפה קהילתיים בארץ. בביקור ביבנת יכול ברוגמן לחזות מה ניתן לעשות בבית ספר קהילתי כזה.

רק לרשום המחאה, זה סיכוי צריך גם להיות מעורב ולהבין את צרכי הקהילה.

שיתוף, היא אומרת. יום אחד גם היא היתה רוצה לבוא לארץ וללמד עברית בארץ.

אנדריה חושבת שזה "כדי" להיות בשואה לברוגמן, וגם מרגש מאוד. אך הכירה את צארלס היא צוחקת בבנישנות. זה לא היה שידוך. נמשגנו בפעם הראשונה בפתח מדינת ישראל, לפני יותר מ20 שנה. צארלס אסר לא חזר את זה. ההמשך לא סיפור ארוך. אומר רק שמים רבים ודמו בידרן מאו הפגישה הראשונה עד לתחנת לפני כשש שנים. מה זה להיות נשוי ליהודי העשיר בעולם? לא הסתכלתי בחשבון הבנק שלו. לא נישאתי למשפחת ברוגמן. התחתנתי עם איש מקסים ורגיש מאוד. וגם יחסת לישראל דומה. שנינו התחנכנו בביתו על אהבת ישראל. כשני שבע עם מפליגים לעותים. למקומות בהם אין טלפון, אך עיוסקים חציבוריים מונעים מהם גם דרכה הבאות קטנות. יש תערוכה יפה בניו יורק של יצירות הארץ, וסרם מצאנו לפני זמן כזה, הוא מצטיין.

צ'ארלס ברוגמן שומר על גידונו במשחקי טניס במגרשים הצמודים לביתו. במונטריאל או בפאלמדינו, בביקור ביבנת הוא לבוש במשפחות. מקטורן ללא עניבה. כולם שם קוראים לו בשמו הפרטי (צ'ארלס), קדימה, צריך ללכת למתנס', והוא מקבל את הפאמיליאריות הזו בברכה. למרות, ח"כ מאיר שטרית, ראש העיריה עד לפני מספר שבועות, הוא קורא גיבון בשמו הפרטי, וכל הטיור בעיר מלווה בקריאות ותפילות בלתי פוסקות.

במרכז האמנות הם פוגשים את גילה אלמגור נותנת הרצאה ומצטלמים עם ילדים מרכזיים בכתמי צבע. אחרי כן הם מוגשים כמה משחקי תיאטרון הל"אביבי "זה דרך" ומטיירים בשטח תחילת החורשה. בארוחת-ערב מרקרים ומסורים לפניהם ילדי העיר, ומאיר שטרית מסביר. הדין זה העיר.

ארד שחקים

מאת בילי מוסקונה-לרמן צילומים: שמואל רחמני

דן איתן ומנדל רסקו בת"א:
"ארכיטקט טוב יכול להיות
רק מי שהוא איש דוח".

סוכבה 17

דן איתן, חשיפה. ארכיטקט צמרת, מודרניזם ישראלי, אצבע לשמיים. גבר עטוף מיתוסים סביב שלוש הנשים בחייו. היה נשוי לסופרת רחל איתן ולמשוררת רינה שני. עכשיו זאת מימי אלמונית. ארבעה ילדים. הם תמיד חוזרים אליו. חבר טוב אומר: "המוזן כוח. 'ביג דדי'. משחק וחי מלך". אשה קרובה אומרת: "אביר אמיתי, לפעמים מעורר רחמים".

ארבע נשים ושש לוקח ילדה בת חמש וחצי, בתו, לישון. בכפות ידיים שטוחות, חומות, צפורות, הוא מקלף ממנה בתנועה מהססת גרובים ודורים, רפויים. הילדה שולחת יד קטנה קפיצית, מתבקש, שאלת שאלות צפופות בקול רך, מחר. הוא מחזיר לה תשובות בקול גרונ, עמוק וצרור. אחרי כן מספר לה פרק מספר. מסביר מלים קשות. מנשק. מכבה את האור.

דן איתן. ארכיטקט. חלקים שמרכיבים את האול שלו פרק בקומפוזיט, שמאל, תל-אביב של שנות השישים, שלוש נשים, ארבעה ילדים, מוזיאון תל-אביב, בניין רסקו. רחל איתן, "שירה ושיריות", רינה שני, "כחשייה עם שמשייה", בגידות, כוחמה, תנתקת. לא ממש. ההתרחשויות הן בבית פנימה מאחורי הדלת. דן איתן גר ביטו. גבר עטוף מיתוסים מרוחק, רשני, אפלולי, בלתי-רגני.

ילדים שנוצרו לו בכל מיני זמנים מכל מיני נשים חזרו מכל מקום בעולם כדי לגור בבית שלו - להיות איתו. מנדל את אל, ילדה בת חמש וחצי, לפי הסידור הבא תקופה אצל - תקופה אצל אמה שלה. לפעמים עושים שינויים בסידור. שינויים שהם תוצאה של "משהו קרה".

יום שבת בבוקר. עמרי, הבן, שלושים ושלוש,

נכנס לסלון עם הבת הקטנה שלו. הפרש הגילים בין אלי, הבת הקטנה לעמרי - עשרים ושמונה שנים. גם סולה נאה לביסקור. בת שלושים, מחזיקה את ריין, תינוק על הזרוע. סולה ועמרי נולדו לרחל איתן. תמי נולדה לרינה שני. אלי נולדה למימי.

בוגר הפקולטה לארכיטקטורה בטכניון, איתן במחזור צבי הקר, רמי כרמי, אלדר שרון. אנשים שרצו לשנות את העולם. מחללי המודרניזם. דאיתן אחראי לגורד השחקים הישראלי הראשון ועומדיות, מרכז "כלל" בירושלים, שיכונים ביישוב, בירושלים, בניין הוכולית כרוזב המסגר בתל-אביב, בניין "רסקו", בניין הוכולית הכחולה במגשייה, מוזיאון תל-אביב.

על המוזיאון שחוכנו עם יצחק ישר קיבל ביקורות טובות בארץ ובעולם. נכנסים למוזיאון תל-אביב מהבנייה האחרית. דן מכיר בעל פה את כל המבוכים. הוא כמו נכנס הביתה, צועד מהר, ישר למרכז האולם. דן. אני מוצא את עצמי, הרבה זמן ובאופן לא מודע, מוביל את האנשים אל לב התווית כדי שתהיה שנייה אחת של התפעמות. הכניסה הישירה אל הגשמה מאפשרת גם רשק של דרמה וגם מקום ממנו אפשר לראות את כל הגבולות. הכל (תמשך בעמודים הבאים)

16 חובטה 16

פלדס איתן

(המשך מהעמוד הקודם)
מיומן, אופטימי, בחושך יד, רק צריך לגלות. כננינים שלי כמו בחיים שלי. אומר, מתייג, שחקן.
מורכב כשנת שישים וארבע, ברקע משמש המליה ההלואיבית. הוא ארכיטקט צעיר, נלהב, עולה בסולם - עושה קריירה. הבית שלו ושל רחל ממקם בשכונת הוילות באפקה. הסון הפוליטי אלו השתייכו היה של מפלגת הפועלים המאוחדת, נטייה חזקה לשמאל. באים אליהם הביתה קציני צבא בכירים, ספרים, אמנים, כרמי, בק, אלוני, קיזק, ברנר, תמר, ריקמן. הלילה מתחיל אצל אייבי נתן ונגמר אצל פרדריקה. "הרקיע החמישי", הספר הראשון שכתבה רחל איתן, זוכה לתגובות נלהבות. הם זוג בולט, מליה, בחברה אופטימית - אז מצב אפשרי.
רחל איתן, זוכה לתגובות נלהבות. הם זוג בולט, מליה, בחברה אופטימית - אז מצב אפשרי.
רחל איתן, זוכה לתגובות נלהבות. הם זוג בולט, מליה, בחברה אופטימית - אז מצב אפשרי.

כסיסמא זכרונות ילדות:
גדלתי כשברקע מלחמת ספרד. כשהייתי בן שש היה לי בית שולחן חל עם גולמים, חפירות, ביצורים, מפות, סנקים. ישראל בר בא אל הור, הסתכל על הארץ ואמר: זה איסטרגט אמיתי. לקוסקס של גברת מילמן בקיבוץ ג'רני הייתי הולך לשחות גוז כפי שהולך למקום של קרשה. הבעל שלה קיטין מילמן, נהרג כספר במלחמה.
יולי ארבעים. החופש הגדול. הייתי בן תשע. פעמיים ביום החלפתי ספרים בספרייה של בית ברנר. בחשך בבוקר, ושוב בצעירים. קראתי הקלברי פון, חום סווייר, לדי המערות בעמק הנעלה. ההפצצה תפסה אותי בדרך חזרה מהספרייה. ברינגונג נפצעו ענלון

המורים, שיתנו לי לפסל בזמן השיעור. הייתי ילד מלא בסטוריו של שטרנשום. כשנת ארבעים ושבע עשינו תערוכה בקן של "השומר הצעיר" רני קרוון, דן קירד, רמי קיור ואני. פיסלתי כנבס בבר בעל אבר מין וקור. כשחזרתי למחרת, אבר המין היה מנותק.
בגיל שבע עשרה - קורס מכי"ם בהגנה. בליה יסמני בעמדות כנגול יפו. בנטיס הלתי לבית הספר. אבא ביקש שכשנני עובר ליד הבית בבוקר בדרך לבית הספר, שאשורק לאמא שאני חי. לא הא הענה לבקש. הוא ביקש בשמה.
אנשים שהתחבבו אותו בשנות השישים אומרים: הוא הבנים בנים הקטן אנשי ספרות. דיוס רוב של ידע ספרות, אמנות, אסטטיקה, פילוסופיה, שירה, היסטוריה מרעית. "הוויסטה אמיתי", אמרים אחריה, היחרי שכבר אז ידע להבדיל בין קוראר שחור לארזים. אגין מאד. מקפל קסם, ערינות, טיכיל, אבירות. קוסמופוליטי, בנינו לכל המצואים הישראלים כל הזמן קצת ביישן כאילו.
עברו ארבעים שנה. היום הוא חי בבית מקומר ביפו. המשרד קומל למטה. הילדים נכנסים ויוצאים. שניים שלושה כלבים נחים. על השולחן הפיסות סיגריות, מאפרות גרושות, ספר מסות של אומברטו אקו, דוד פוגל, צילילים של קייט ג'ארט ברקע. הם מקלי, מגע מינימלי עם החוץ. האניגות נשחרות, אולי אפילו מתחזקות.
האגדות סביבו התחזקו במקביל לספר השני שכתבה רחל איתן, "שירה ושיריות". האור ששף של אנשי כוחמה מטהררים - מה טוב, מה רע, סיפור של אשה נבגרת שנועבת. הסערה התעוררה בגלל המישואה והכילות: המשרד רחל, דן, רינה שני. במציאות, אחרי אלק מירדח מרזל, רינה נצתה. אשה שהכירה אותם מאוד מקרוב, נבחרת: רינה ידעה לנו. תמי כתבה הקדמה מרגשת.

לא היה כסף בבית. נדרנו ומקום למקום. הלכתי פעם ברחוב עם אמא ומצאתי שני גרוש. היא אמרה: היום תהיה ארוחה חמה.

שבת בצעירים. נוסעים לראות בית שון ויכיון לשמאל בק כסביון. כך אמר שהוא רוצה בית כמו כבירים שלו. אחריכך הלכתי שהוא לא רוצה להיות כל היום בסניטום של עצמא. דן הביא מתרונות מעניינים. הבקש לא בארץ. היידיים שגרים במקומות מקבלים את הארכיטקט בתחפופות. נחפשו אותו כשנבנה בית משלנו. הם אומרים לו: הוא כמעט גודל מהמחמאות. חוררים ליפו. אלי יושבת במושב האחרון. דן חותך מכותות בחירות, בורר כבתום. נהנה כמעט אלימה. אני עושה אופטימוזיה של הכביש, הוא אומר.

אלי. רוצה עכשיו מים קרים מבקוק, היא צורחת. הוא לא מאבד את המבלנות, מתחיל להסביר לה את התוכנית של קוביית קרה. היא צורחת, הוא מסביר בשקט. ר"ל. היא נשכרת פתאום. הוא יוצא מנצח. היא מבינה מה זה קוביית קרה.

עס תמי, הבת של רינה, הוא מרוב על ימים קשים. היו לה ימים רעים עם עצמה ועם הסביבה. בגיל הניס הצהירה על קשיים ושחזרה מהבגא. כשהביעה רצון לנסוע ללמוד ציור בגרמניה דן לקח על עצמו ללחץ אותה לעזור לה להסתדר. המסע המשותף שלהם היה גם נסיון להירבדות אחרי תקופה של גיוקם. ששברים קצרים בתקופה. לקחת אותה לאיטליה, להעביר את הבוגיה היה חשוב לי שתראה מקומות שאמא שלה ואני ראינו יחד. על ההתגלגלות המאוחרת של רינה שני השתעשעו שלה על תמי הוא אומר: לא הייתי צריך לעשות פעולות מבהקות של הגנה. היא קראה את התמונה בביתו בגיל ר צעיר.

רחל איתן (מימין) ורינה שני (למטה). האגדות סביב דן איתן התחזקו במקביל לספר השני ושיריות. משולש רכילות: רחל, דן, רינה שני. במציאות, אחרי אלק מירדח מרזל, רינה נצתה.

מתייחס. הבניין הזמן בתקופת ארידור. כללי המשחק הפיננסי יישמרו. השאלה היא לאיפה נרחקו האידאליים. "השומר הצעיר", אנב, תחליט לא למקם את משרדיו בבניין. המנהלים שמו לב.
איתן לא מתייסר מהמיכונים הקפיטליסטיים שהוא בנה עליהם השורשים הסוציאליסטים שלו. את הסוציאליזם, הוא אומר, עזב בעקבות ועידת סטאלין בשנות החמישים המוקדמות. הוא לא זוכר שהיה בו להלם של העשייה המפלגתית, גם לא זוכר רצון למעורבות. השידוך שלו לשמאל קשור לשיקולים פרגמטיים של אישה טמונה הסכנה, לא הקרבה. גם החיכוך שלו בשמאל הוא חיכוך מנומס - בסלון. אטא שלו, למשל, לא מבינה למה אין לו משכורת קבועה בסוף החודש, ושאלת בכל פעם מחדש אם יש לו מה לאכול. לפני שברע ראהה "מבט לחדשות" בטלוויזיה. הסתכלה טוב טוב, ואמרה: נכשלת, זה לא הדלר שחשבוני שיוולר, צריך להתחיל הכל מחדש. אפשר לשמוע אותה מאוכזבת מדור ההרינה.

איתן כאילו לא מתרגש. שומר על מאסון. למעמים שובר את הכלים או הכללים. ספונטניות יכולה לקבל אצלו נזון מסרים של אלימות. טיפורה דן יצא עם המשפחה מארוחה במסעדה. הם מתבוננים לחצות במעבר צהיה. לקראתם מתקרבת במהירות עושה מונית מרצית, בלי שום כוונה לעצור. דן חוזה את התמונה הזאת, מחשב בראש, בשניות, מהירות וטקטיקה, מסובב את הגוף לכיוון המונית, לוקח תנופה, בועט בכוח, ומקמט את הבג של המרצית.

אין רמזים להסתברות של הגוף, צנום, כפוף, חוף, ג'ינס, חולצות כותנה לבנות, כחוצ' סנדלים. מבטל לעצמו, מכבס, יש אשה שבאה לפעמים לגנות. תקשורת מאור מובנת עם אנשים בגילו. קשה להם, הוא אומר בעניינות, לדבר איתו על מחשבים, יאן גרבר, צ'יקוריא, "בונגו" בשבילו מקום קטן. אין לו געגועים. חייפות, וחמצה - מושלים לא מכירים. מגלה יכולת גרידה דובר על רומנטיקה, למשל, בלי להתנאב מאחורי חומת צינית. הא, ככירול, לא מכיר את המיתוסים המיוחסים אליה ויש להם קשר לגשים. מהמקום של תניסון, מה יותר נכון, להיות חושף - לנסות דבר, או ללמוד להתאפק. תקשורת שונות מציעות פתרונות שונים. שאנגנה ותיגל הם אטון. נחיות היא מלכות שצריך ליהנות ממנה. מצד שני, גם הרגשות ודפיקות לב שמשככות תורש, זה הדגל שנמאס.
אישה אמה מחזיק מרד? לא נכנס למסגרת נוקשה שומר שיהיה משהו פרוץ כל יום מחדש.
עם כל כך תריבת דעו נפסין, רומנטיקה, היום, היא דבר אסור.
רומנטיקה היא תנאי הכרחי. מה זה?

מה, שפתים, רוח, דפיקות לב, התרגשות. היכולת לחוות חוויות ראשוניות בלי משפטים של דעה זו או התנהגויות ציניות.
מה מחזיר להענות?

כאב חזק, גם אם אחר עוזב, גם אם אחר נעזב. כאב על דברים שלא תעשה יותר יחד. מה שעשית מצטנף למטענים שלך כבדארים.

היום הוא ראש אגודת הארכיטקטים. הם ביקשו, הוא נענה. בשבילו, הוא אומר, זה נסיון מעניין להתחבר קצת בחוץ. לצאת מהבועה. הסון שהביא איתו לאגודה, אומרים חברים, מון פחות מעונב. יותר מקשיב, פתוח. על מווייט "כלל" בירושלים לא יכנסו לחתום פעם נוספת. מתלבט לפני שהוא מתחיל לדבר על בניין "כלל" מתוליד של כישלון. הוא צפה מראש את המכשלות. היוםם התקשו. איתן מסבסב. בריעבר אני חושב שלא התקשתי מספיק. בסכחתי בהתעקשות. גם זה כישלון.
בניין "רסקו" סמוך לאבן ג'ורג' בתל-אביב הזמן על-ידי התנועה הקיבוצית "השר החוזות" של הבניין. שהכננו איתנו גושן מתורגם להידור קפיטליסטי. בניין משרדים אלגנטי, שחור, מאפא, נמצאת מערבית לעיר. שהוא מתכנן, ולמיכין חררי

אונסים את אבא

עליאף האידס זה עדיין קורה.
הכרת בחורה, הלכתם למיטה, היא
אמרה שאין לך מה לדאוג. יש
אמצעי מניעה. גם אם תיכנס
להריון, לא נורא. הילד על
חשבונה. זהירות! אפילו היא
תפטור אותך מראש ובכתב מכל
חובות האבהות - למיטת אין
תוקף חוקי סיפורם של גברים,
אבות אנוסים, שנפלו בפח.
לא עזר להם כשצעקו בבית
המשפט שהשתמשו לרעה בגופם.
מאת אביבה מז

תיק מספר 288/99 בבית המשפט המחוזי
בראש כנסת ראשון שיגורו עד משפטם.
שר המשטרה כמערכת תביעה מאונת
כשם הילדה שנולדה לה. 900 ש"ח
לדורש. הנזק גר. השם שמור
במסמכים, טען שהסכום לא נראה לו. הילדה לא הייתה
פרי היכרות ממושכת בנסיבות המסוימות. לא תוצאה
של אהבה ממשית ראשון ואפילו לא תוצאה של יחסים
שנמשכו מספר שבועות. השניים אינם נשואים. הוא
רווק. עם מוטנציאל טוב, בן 37, אקדמאי, עובד
במחלק נאחר מבתי הספר בארץ. זה קרה לו לפני
שנתיים.

הכרתי את הבחורה דרך חבר. בערב הראשון
יצאנו לבלות, שתינו וחורנו הביתה עליונים. הערב
נגמר במיטה. זה היה היד, סיום סמני לערב חסר.
לא חשבנו על שום דבר מעבר לזה. אני בכל אופן לא
חשבתי בשלב הזה על יחסים רציניים שאלתי אותה.

**"הרגשתי כמי שחטפו אותי,
הרגשתי שהשתמשו בורע שלי
למטרות שלא הייתי מודע להן
ולא התכוונתי אליהן."**

לפני, הוא היה משתמש באמצעי מניעה. היא אמרה
שאינו לי מה לדאוג, שיש לה חוקן. אחר כך נפגשו
עוד פעם. גם בפעם השנייה קיימו יחסי מין. מאז לא
ראיתי אותה. הקשר נותק.

אחרי חודש היא התקשרה אלי. ביקשה פגישה
רוחנית. למישהי אמרה לי שהיא בהריון. ידעתי שיש
לה יחסים עם גברים נוספים. היא עצמה סיפרה לי על
כך. בשרי הראשון. הייתי בטוח שהיא מבקשת לראות
אותי כדי להזדקק. שאלתי אותה אם היא יודעת מי
האבא, היא אמרה: אני יודעת. אחותי.
הייתי כשיל בשלב הזה לא היו לי שום תוכניות
להתחתן. היחסים איתה לא התפתחו מעבר לשתי
הפגישות. ולא רציתי להקשות למישהו מוסר בריה.
הזכרתי לה את ציני התקן. היא אמרה שבעצם לא
יהיה לה תקן, כך גם אמרה בתצורה לבית המשפט.
אמרת לה שהמשיעית שאני לא מעוניין בילד.
והתעקשה על השכונת.

היא אמרה שהיא רוצה את הילד בכל מחיר, ולא

ככל שנה: 200, אבות בעל-כורחם

ד"ר חיים בראוסבר (צילום: יצחק אלהרד)

חאב, אבל לא בדרגת סגירות גבוהה כמו אלה
שניתן לחשוף כיום בבדיקת סיווג. תרומות, או
אפשר היה בקלות יחסית למצוא גם מתאימים
אחרים.

האם אפשר לזייף את התוצאות?
אומר ד"ר בראוסבר, אין. כאן, חוקמות,
אלה זני ופשוט. כל המעורבים חייבים לבוא
ביחד לבדיקה ולחתום על עממים בהם. חם
מזוהים האחד את השנית. בשום אופן אין כאן
מקום לא חתרנות ולא זיוף.

ד"ר אפרים קוזל, עומד בראש חידושי
לאימונוגנזה של שתילת בלוזת "שיבא"
בתל-אביב, ואחראי למעבדה לטווח רקמות. גם
הוא אומר שאין אפשרות לעיוות. אחרת
מקסימום את חידושיה ותוריה על הבדיקה. קצת
נוספת, כלומר: כל בדיקה נעשית פעמים
שנים. מדם, ער, נמנם מדם מוקדם. כך שאין
אפשרות לטעות.

במספר בדרשה מבצעים שלוש בדיקות
בית ובטוח אלה. אומר ד"ר בראוסבר, שינוי
רקמות. אינדיקטור וסוג. גם כל הבדיקות
ועשות מתגברות דם. אחת, מחוזצאות
שמקבלות משלוש מערכות אנליזה. שניות
שאין תלויות זו בזו. ניתן לחזק לתאמת
הבדיקות לבית.

בבית החולים "שיבא" בתל-אביב
ובבית החולים "חדשה" בירושלים מבצעים
בדיקות לטווח רקמות שעל פיהן ניתן להוכיח
האבהות.

ד"ר חיים בראוסבר מבית החולים "חדשה"
בירושלים, עומד בראש חידושי לטווח ותואם
רקמות, בה מתבצעות הבדיקות הקובעות את
ההתאמה הגנטית בין הילד לבין אביו. הבדיקות
האלו נעשות מעמיים בשבוע, משפחה אחת בכל
פעם. למי חשבון פשוט נבדקות ב"חדשה"
כמאה משפחות בשנה לפחות. רובן, ע"א עדותו
של ד"ר בראוסבר, מגיעות לבדיקות מכוח צו
של בית משפט כתוצאה מתביעות לאבהות.
על-ידי אמונה לא נפוצות.

גם בתל-אביב נעשים מספר דומה של
בדיקות בשנה, וגם שם זה נעשה כרוך המקרים
לאחר שהאם מגישה תביעה משפטית.
במדינת ישראל בכל שנה למניין תבול של
אבות בישראל במאות. אבות בעל-כורחם,
וזאת אם נתיקים רק למספר המקרים המגיעים
לבדיקה.

בניגוד למה שהרבים, זו בדיקה
מקצועית, אומר ד"ר בראוסבר, "לוקחים דגימה
דם מן האב המשוט, מן האם ומן הילד. מביקים
מן הדגימה את התאים הכלבנים, וממם את
הלימפוציטים, שבהם מצעלים את הבדיקה.
השלימה של הבדיקה היא של 100%. כלומר,
אם הבנה אינו אביו החוקי, אפשר לקבוע זאת
בטוחות מוחלטת. מחזור נקבע לפני ידירות
השתכחות, וכיום אחת: מניעים לתשתכחות
בבית: מאד, אפשר לומר באחריות שאם
שנשטרו חזו תוכנסה לשוקם בעולם, הורחב
אחלה. ייתא להגיע למקרים רבים עד להוצאת
של צו, כל בדיקה ארוכה וזאת אביו החוקי."
בשאר אחרת אפשר לקבוע שאם - למשל -
הבדל, מאד גבוה, ייתא חאב המיוחס, בעל
התאמת. חגיגות. מבוחר, ביהר, מבצעים
לפניה, לא אחת באותה מציבה של מאד גבוה
אחד שיתאים כמות.

עבר ייתא (ההתאמה) נעשה על-פי
שלושת סוגי הדם של האב, האם והילד. חוקי
אפשר, דיון, לפיה שיתא. מבצעים ייתא
(מקור: גימור דבא)

מאד למשכן כל מה שהיה לי ולמשפחה שלי.
בדיקת הרקמות כבעה שנה. הוא אכן אבי
קוסק, שגילה כחמישים הוא משלים 250 ש"ח
למשפחה. חמישים, הסכום הסופי יקבע על-
פיה: גבוה יותר, ויהיה - ככל
הנדרש: גבוה יותר.

גם אבוע שלום היה אב. חשם שמור במערכת,
מגן קליני גרשין, למעשה כבר עזב את הבית
והסגן מנחת לשתי בנותיו, שנשארו אצל אשתו -
שם ש"ח לחורש. ידיתה של הכירה לו את אחותה,
חיה מתנחל. אבא, שסר, עזב: בחברה המשפחתית
שפחה דל אמצעים, המגישה חידושי. בינו לבין
(מקור: גימור דבא)

לגדל את הילד בלי עזרה מאיש. כל מה שרצתה -
בשלב זה - היה שאסכים להכיר באבהות על הניסוק
כדי שלילד יהיה אבא כרעם לאן לפנות אם יקרה לה
שגראת לה מאד רומנט לגדל ילד לבד, בלי גבר.
הבנתי שבעצם היילד אחי בפת הרגשתי כמי שחטפו
אותי, הרגשתי שהשתמשו בורע שלי למטרות שאני
לא הייתי מודע להן, שלא התכוונתי אליהן. לא שאלו
אחרי ולא הייתה לי על כך כל שליטה.

בשלב מאוחר יותר קיימו עוד פגישה רצינית
לחובין מה היא רוצה ממני. היא ובהירה לי בצורה
יבשה שכאשר הילד יולד - לא יהיה לח צורך בבני
שלי. או בכל המיכה אחרת. היא בת 34, הורגה ליל
לפני שהייה מאוחר. משפחה עשירה מאד. (מה
שהתברר לאחר מכן כמזל, ויש לה כל האמצעים

העלה הכלה. יצאתי מהפגישה המום. לא ידעתי למי
לפנות ועם מי לדבר על זה. התביישתי. לאט לאט
התחילו כל מיני רברים להתחבר. נוכחתי שהיא סיפרה
שגראת לה מאד רומנט לגדל ילד לבד, בלי גבר.
הבנתי שבעצם היילד אחי בפת הרגשתי כמי שחטפו
אותי, הרגשתי שהשתמשו בורע שלי למטרות שאני
לא הייתי מודע להן, שלא התכוונתי אליהן. לא שאלו
אחרי ולא הייתה לי על כך כל שליטה.

בשלב מאוחר יותר קיימו עוד פגישה רצינית
לחובין מה היא רוצה ממני. היא ובהירה לי בצורה
יבשה שכאשר הילד יולד - לא יהיה לח צורך בבני
שלי. או בכל המיכה אחרת. היא בת 34, הורגה ליל
לפני שהייה מאוחר. משפחה עשירה מאד. (מה
שהתברר לאחר מכן כמזל, ויש לה כל האמצעים

גדאנוולה ירושלים

למעלה מ-25% הנחה

על כל סוגי הגדאנוולה:

גראנוולה הוראי עם אננס 400 גר'	3.93 ש"ח	2.95 ש"ח
גראנוולה עם תפוחי עץ 400 גר'	3.93	2.95
גראנוולה בטעם קינמון 400 גר'	3.93	2.95
גראנוולה עם צימוקים 400 גר'	3.93	2.95
גראנוולה עם בננות 400 גר'	3.93	2.95
גראנוולה בטעם קינמון 750 גר'	6.15	4.61
גראנוולה עם צימוקים 750 גר'	6.15	4.61
גראנוולה עם תפוחי עץ 750 גר'	6.15	4.61
שבולת שועל (קווקר) 500 גר'	3.18	2.23
סוכר חום 500 גר'	1.86	1.12
סוכין ודבש 400 גר'	3.31	2.63

* המבצע מתקיים עד 10.4.87 בכל המרכולים ובחנויות המזון המובחרות

תלמה

מורדכי שימון (שמאל) ויהודה שימון (ימין). שניהם נשואי מייסדי קולקטיון דו"ח (צילום: צביקה ישראלי)

קחי את הכסף וסתמי את הפה

בתיחדי הרבנים אינם מעוררים יחסים שמחזק למסגרות המקובלות, אבל גם אינם מתעלמים מקיומם. בסוגיה זו מנסה החלפת בשלוח ערוך. בנו מן הפגניה, הוא חייב במנותח. כלומר - האם חייב במנותח בלי כל קשר למערכת היחסים שבין לבין האם.

בתיחדי הרבנים קובעים אבהות על-פי חדעת האב. "חולד פנו", אם האב טוען שהילד לא ממנו, מברריו עליו כבד לזי דורות טבירות. למח תכונות במקרים כאלה, יחסים שכי משותף לאדם נוצים ב-טבירות. גבר ואשה שנמצאו על או בוד - ככל.

פרוסטור מנחם שימון, מומחה לדיני משפחה במקלטה למשפטים באוניברסיטה תל אביב, אומר שהילד אינו חייב לטובל מכ שחוריו ריבו והוא אחד את השניה. או להיפך. אבל במקרים הללו, לאשה יש יתרון משפטי על מן הבר. במקרים של בתיחדי משפחה העליון נאמר בפרוסטור שלגבר אין מעמד בהמשכת הדין, למשל, אפילו אם הוא נשוי לאשה.

האם יש עוד משפטי לחתימת האשה על חוזה שבין חתן - למי קיום יחסים עמו - ובו היא מתחייבת לגדל את הילד בכוחות עצמה אם תיכנס לתיכון ותתקשר ללדת?

"זה לא מעשי", אומר מורדכי שימון. "עד היום לא היה חקקים משפטי כזה שאיפשר לאב לחבוק את האם על חולבת שולל ואי תשלום מונות. מה שקובע אצלנו זו טובת הילד, ולסעיף דפשוני לא ייתן חוקי משפטי אם יש חשש שהילד יפגע, לכן לחתימת חוזה אין ערך. באופן תיאורטי, אם מצבם הכלכלי של האם טוב יותר ממצבו של האב, היה צריך לאפשר לאב לחבוק את האם, כי אז ברור מאוד במערכת המשפטית שלנו. מבחינה חברתית ואם נתייחס להקשר הבעיית בשנים האחרונות, אנוני כבד בשלבים לוח".

סעיף שמי מבחינת משפחית ממשך לאב לחבוק את האם לתחזיק לו מה שהוא שילם בעבר הילד, או ה"עוד" מהו (אם הבעיה האם היא, לדעתנו, מוגזמת). הסעיף הזה מבוטל לחודי גורשין בשעיף המונחת כדי לחזק על האב מפני תביעות יתור של האם. למעשה, בכל המקרים

נוסף גם את המיגור הערבי. בארצן "אל"א נאמחה לא נשואות) רשומות כיום כ-500 נשים, רובן כאלה שהחליטו להיראות ולגדל ילד ללא נישואים מרצונן ועל-פי תוכנית שהוכנה מראש. אך המיגור הזה אינו משק את הדיק האמיתי של החסות, מאחר שלא כל הנשים שיוולדות ילדים מחזק למסגרת הנישואים קשורות באגודה.

גנית (שם בדין) היתה בת 17, לא נשואה. עצמאית בעבודה ובחיה הפרטים. במשך תקופה ארוכה קיימה קשר עם גבר נשוי ואב לילדים. המצב הזה היה לי מאד נוח לא רציתי להתחייב למסגרת כובלת, והאבתי את האיש. היו בינינו יחסים יפים, אשונה, מכובד, לא ידעה שהוא מקיים מערכת יחסים נוספת. בשלב מסוים החלטתי להכנס לתיכון, והוא האיש שהיה לי כשרמתי לו על תוכנית, הבנתי לפי החנוכה שלו שכנסו זה לא יילך. אלה היו רק רומים, אבל הוא קלט אותם ושולל את האפשרות או להחליט. לא היתה לי בדידה אלא "לסדר" אותו. אמרתי לו שאני משתמשת בהם, ובכנסתי להריון, בריק כמו חולתי. משהשתמש בהם, נכנסתי להריון, בריק כמו שצדתי, ומישרתי לו על כך רק בשלב מאוחר מאד, כדי שהא לא יוכל לאיץ אותי לעשות הפלה.

היום יש תביעות לידה בת חמש אותה היא מטלה

(תמשך מהעמוד הקודם)
אחת הידידה נמדה במיטה, כאשר שאל אותה האם היא משתמשת באמצעי מניעה ענתה לו בחיבה שהיא בריק בסוף החודש, שעוד יש לה קצת זימון ושאיין לו מה לראש. אחרי ארבעה חודשים הגיע טלפון. "אני בהריון", היא אמרה לו, "זה כנסו ממך".

א.צ. עייין לא היה גרש, ואחרי שנים ארוכות של נישואים לא מוצלחים, לא עלה על רעיון כלל להיכנס שוב למסגרת - ודאי לא באותה תקופה, ודאי לא עם בחורה שבקשי הכיר. הוא רצה קצת להתאושש, לארגן לו את הדיים מחדש. הוא ביקש ממנה לעשות הפלה. היא סרבה. אמרה לו שכעצם כל מה שהיא רוצה זה ליד, שלא בראש שלה להתחזק, שהיא תגדל אותו לבד. "אך חתנך לברך" - זה לא העסק שלך. אמא שלי תעזור לי ואני לא צריכה ממך שום דבר. לא אקטס ממך כפי וגם לא שתשמוע על קשר עם הילד אם לא תהיה מעוניין בכך. וזין מזה, כבר עברו ארבעה חודשים, וזה מאוחר מכדי שאעשה הפלה.

כל מה שחשבתו היה איך אני גומר עם העניין. כלילות חלמתי שאני חונק אותה. לא ראיתי שום פתרון אחר. הגעתי למצב של יאוש מוחלט.

א.צ. היה כנסו שבוה תם העניין. הקשר נותק. המיטה חודשים לא שמע ממנה, עד אחרי הלידה. אז היא התקשרה, הודיעה שגדל לה בן ושתי צריכה קצת כסף בשביל התחלה, להוצאות חירום. היא קצתה הוה היה משהו כמו שלים משכורתו החודשית. הוא נתן לה את הכסף, אחרי חודשים שוב היתה להאזהרה חירום. היא שוב נתן לה כמה שבקשה. עד אז שמר על שתיקה, לא סיפר לאף אחד מה עבר עליה. הוא תוור משפחה רחית, וראה בתו כגיטמה קשה לכל הדמים.

ספרו של יצחק נחבא ע"צ א"צ. הבחורה לעבר בריק לזיכור רקמות, הכרה כאבהות ותשלום מונות חודשים עד הגיע הילד לגיל 18.

כל מה שחשבתו היה איך אני גומר עם העניין. הדי יל גם מחשבות קשות שנגעו באלימות כלילות חלמתי שאני חונק אותה ונפטר ממנה את ולומדי. לא ראיתי שום פתרון אחר. הגעתי למצב של יאוש מוחלט. לא חשבתו. כמעט מיסור אותי מהעבודה. עד היום אני אחר במשפחה שלי לא יודע על זה כלום. אילו העניין היה גורע לחיי, זה היה גורם אותה. זו היתה תקופה הכי שחורה בחיים שלי. היא הולכה אותי שולל לאורך כל הדרך. אמרה שהיא לא יכולה להבנה להיית, רבו שלא היה נכון, ועל הדין עצמו סרבה להודיע לי רק כשבחר היתה בחודש הריביעי, כשהא מאוחר מכדי לעשות הפלה. אחרייבן אמרה שלא תצטרך תסיכה כספית, ועכשיו ברור לי שלא התכוונה לזה.

גראה לי שלגברים היום אין שום הגנה מפני מקרים כאלה. האשה שולטת במצב. היא היחידה שיוודעת את האמת. היא האחראית על כל הקשר כשימוש באמצעי מניעה, רק היא יכולה להחליט אם לבצע או לא לבצע הפלה. אם לא מתגוררים לגמרי, תמיר קיימת אפשרות שיליכו אותך שולל, ולנו - הגברים - אין על כך שום שליטה.

היום א. משלים לגורשות מונות בשביל שתי הבנות, משלם לילד איתו אין לו כל קשר ומפרנס. אשה חדשה אותה נשא אחרייבן תלעק חדש שנולד לו - הכל מאותה משפחה מעברותו במשך משפחה. בשנים האחרונות יוצרת בארץ עלייה מתמדת במיטור הלידות שלחזק לנישואין, על-פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, גלול בשנת 1978 650 לידים לאמהות חושפות. 1983 - 807. בסך הכל יש עתה בארץ 4,000 בנות יודיים בן חתנים ויהא המשפחה ולא גורשה ולא אלמנה, ובכנים אלה ילד אחד או יותר. היתה יעלה לכ-5,000 בנים אים

הדוד מאמריקה

(המשך מעמוד 15)

כדי להיות מה שאני יכול להיות. לא נמנה להגיע לסמים כשאני יודע שהם מחוץ לטווח יכולתי".
בראיון נדיר מתחן פעם שני האחים לביה ברונמן את סטור ליבם. צ'ארלס הורה בראיון לעיתון "גלוב אנד מיל" כי אין זה פשוט להיות "בג שיל". גם שם סיפר על שאיפתו להוכיח את עצמו, ולא הסתיר כי רכישת קבוצת הבייסבול "מנטריאל אקספר" בארבעה מיליון דולר, הייתה חלק משאיפה זו. הוא כבר חש שבעיית ה"בג שיל" עוברת כנראה בירושה. פעם עלה במוחו החשש כי בגו בן השבע סוכל בבית הספר מקנאות חבריו. הוא קרא לו ושאל אותו: "לועגים לך, צ'ארלס ברונמן? גבון שיש לי יותר כסף מאשר לנהג שמביא אותך יום יום לבית הספר. אבל האם הוא אינו בן אדם? העובדה שלאבא שלך יש יותר כסף מאשר לאחרים, אינה משנה את העובדה שהוא אבא כמו כל האבות. ואולי נהג האוטובוס הוא אפילו אבא טוב יותר".

ברד כלל הברונמנים עוסקים עצמם בקליפת מיסטריוז, וקשה לפצח גם כאשר הגביר מברק בעיירה, וכולו גרש תפעס. בימים אלה נבחרת מחדש ההנהלה לבית ברונמן, הפעם במינוח המשפחה. יתכן שנקבל גידסה משופעת לרביהמבר הקודם, הסגנון במחלוקת, ואולי אפילו נלמד יותר על חברת ההשקעות "קאמפ" ראש ה"רבות של ארבעת הילדים: צ'ארלס, אדגר, מייבד ופיליס, ששם ברונמן הקים בשנות ה-80 כד"ר להכניס את עתיד צאצאיו. אמרים שיש לה שדות נפט וגז, חברות כימיקלים, אלפי דירות ובינוני שמורים, קרקעות, מכוני קניות, אולפני קולנוע, תחנות דריי וטלוויזיה, מכרות ומסעדות. על כל אלה נמצע צ'ארלס רונוג ברונמן מלרבר. על חברת ההשקעות החרישה שלו, "קרב", זו שמקטיפה בבני אדם, הוא מוכן לברר שעות על בני שעה. לפרופ' טיבי כהן, נשיא הקרן, יש הסבר פשוט: "את צ'ארלס פשוט אהב".

מוכנים להפסיד כסף, רק לא בישראל

אמש לעשות עסקים עם ישראל, הוא אפילו מעניין וגם ניתן להרוויח, אומר צ'ארלס ברונמן (ולא מבחינו למה הוא מתכוון במלה "מעניין"). "אמנם אנחנו מצפים שהעסקים כאן יורצו בדרך המוכרת לנו. אלא שבאן זו חברה אחרת, וגם העסקים מתנהלים אחרת. למעמים אותה מונש איש עסקים ישראלי, דובר אנגלית שוטפת, ובכל זאת יש בעיות תקשורת. עובר זמן עד ששני הצדדים עוברים לדבר בשפת הבינום".
לחק לו זמן לחבין את אילוצו חשוק המקומי. "עכשיו אני חושב שאני מבין את הבינוס הישראלי. אני עובד עם כוח המשימה כבר יותר משנה וחצי. זה שוק קטן, בודל של מילדלמיה, וישראל יכולה רק לרבר על שווח אדון, אך לא לתכנן לעשות אדון. קשה מאד להתקד כן. בשישה חודשים קודם מה כל כך הרבה דברים. או לתכנן לעשר שנים ומה יקרה כאן בעשר שנים? אויזי מלחמה? אויזי שתיים? ובואי מוחות אחד או שניים? ושינויים בשוק הדולר? שיוכלים להביא חברה ישראליה שמטושת ונולד לכן, אנשי העסקים הישראליים שמצליחים הם באמת מצוינים, על פי כל אמתמיה".
ובכל זאת צ'ארלס ברונמן אינו פסימי. הוא אפילו חושב שבתוך 10-15 שנים יכולה ישראל להיות לעצמאות כלכלית בהבגנו כלכלי טוב ומושי. "היום כבר לא עושים תכולות חומש. כלל החברות שלי עושים תכולות שלוש שנים, וגם הן גמישות. ראה מה קרה לשער הדולר בעולם. חוץ מזה צריך למצוא בעולם מלחי שוק שנתן לחדוד אליהן. צריך לתלל את התעשייה הישראלית לאפיקים שבהם ישראל יכולה להצליח, כמו להיות ספקים לחברות טכנולוגיות גדולות, או להשתתף ביוזמות חדשות, או למכור עומס לבג

מיל"ה - המכללה לקריאה מהירה 23 שנות נסיון * 40 אלף תלמידים * פיקוח אקדמי

את הבתבה הזו תוכל לקרוא* במהירות בפולה**

קורסי מיוחדים לבכורים ולמגזרים, מתוועלים

קורסים מיוחדים למגזרים, בעלי עסקים ועובדים בכירים, מתקיימים בסלון, דרך מנהל בתי אבות תשעה הממשיכים על המכללה לקריאה מהירה ויכנסו גם אותן לקצב הנכון בוא ללמוד. למרגם את הקריאה המהירה לעילות וצאת מן הסרטים והדפוס - בסלון.

"קריאה מהירה" באר למקום עבודתך.

מכון מיל"ה שולח את מיטב השורים להכניס את הקורס בקיבוצים, מתיישבים ובמקומות עבודה, מחוץ, אררט, ורמא. הקורס הרשמי, כשירות מוסדות ומפעלים, כבר קוראים מהר. מבינים יותר ומגיעים להשקט עבודה מן שום.

תשע פגישות מרתקות: הקריאה כבר לא קרינה.

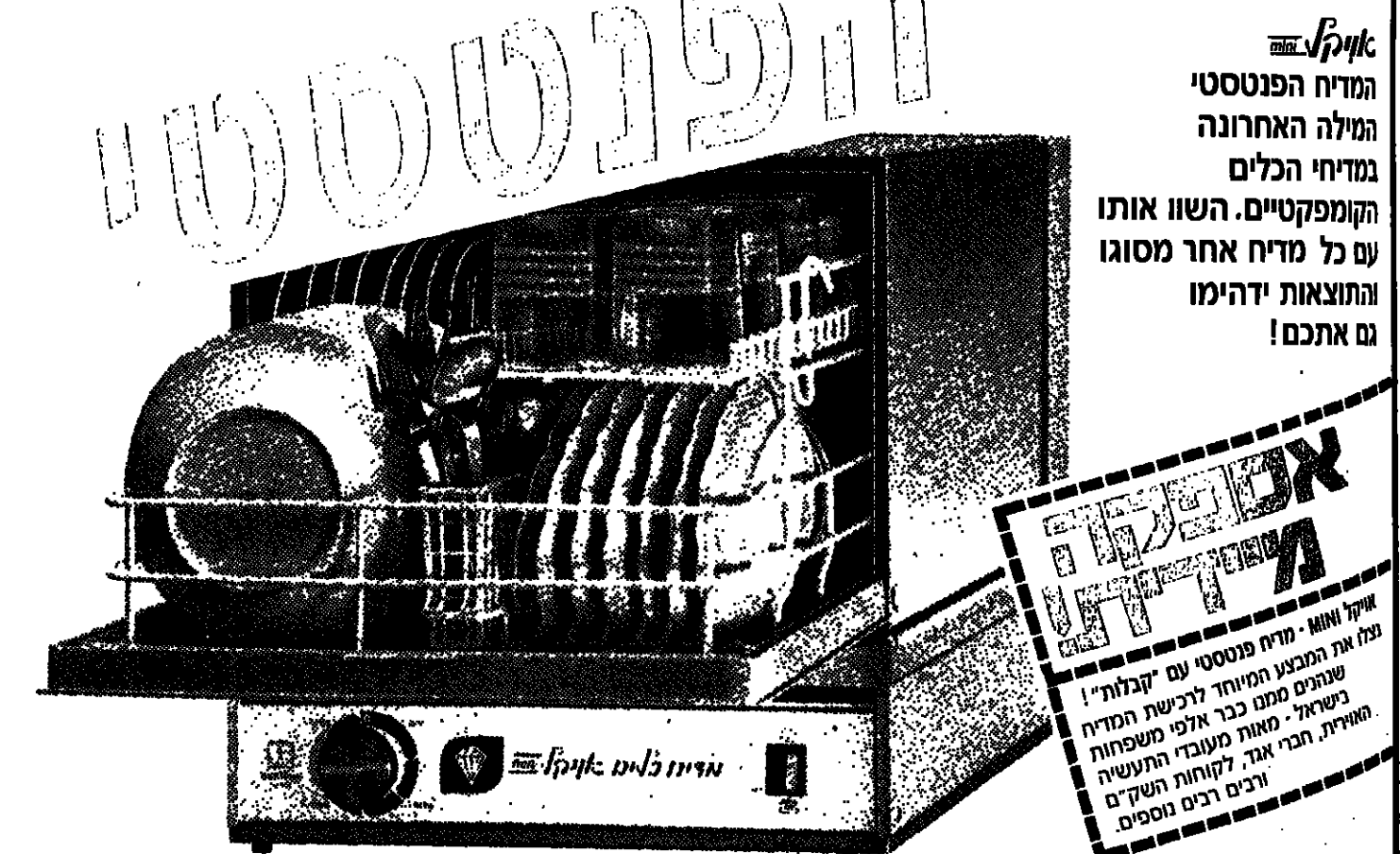
מהירות, יכולת ריכוז וכשר הבנה מתקשרים העלולה במסורים ובמבוכה. עובד מוכח: בועד תשעה מפגשים, בני שיעורים כל אחד, תוכל להכפיל ולמחות להכפיל (את מהירות קריאתך ולשפר בצורה משמעותית את כושר ההבנה שלך).

המטורגנים לומדים מהר: קוראים, מבילים, מצליחים

הקריאה המהירה מאפשרת לאחדים, קצלקת ולחגון במהירות יצאת מן הכלל. לא מלגשים, לא מחרשים, ואוכים במתרון הקטן וממנוקלי קריאה המבחינים מהירותם ופארת.

מקומות הוראה: למקומות עבודה, קיבוצים ומלחי טיבו: 03-900159, 03-934858 - שרתון 03-934858

אויקל mini

אויקל mini המדיח הפנטסטי שלך

הפנטסטי במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

הפנטסטי במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

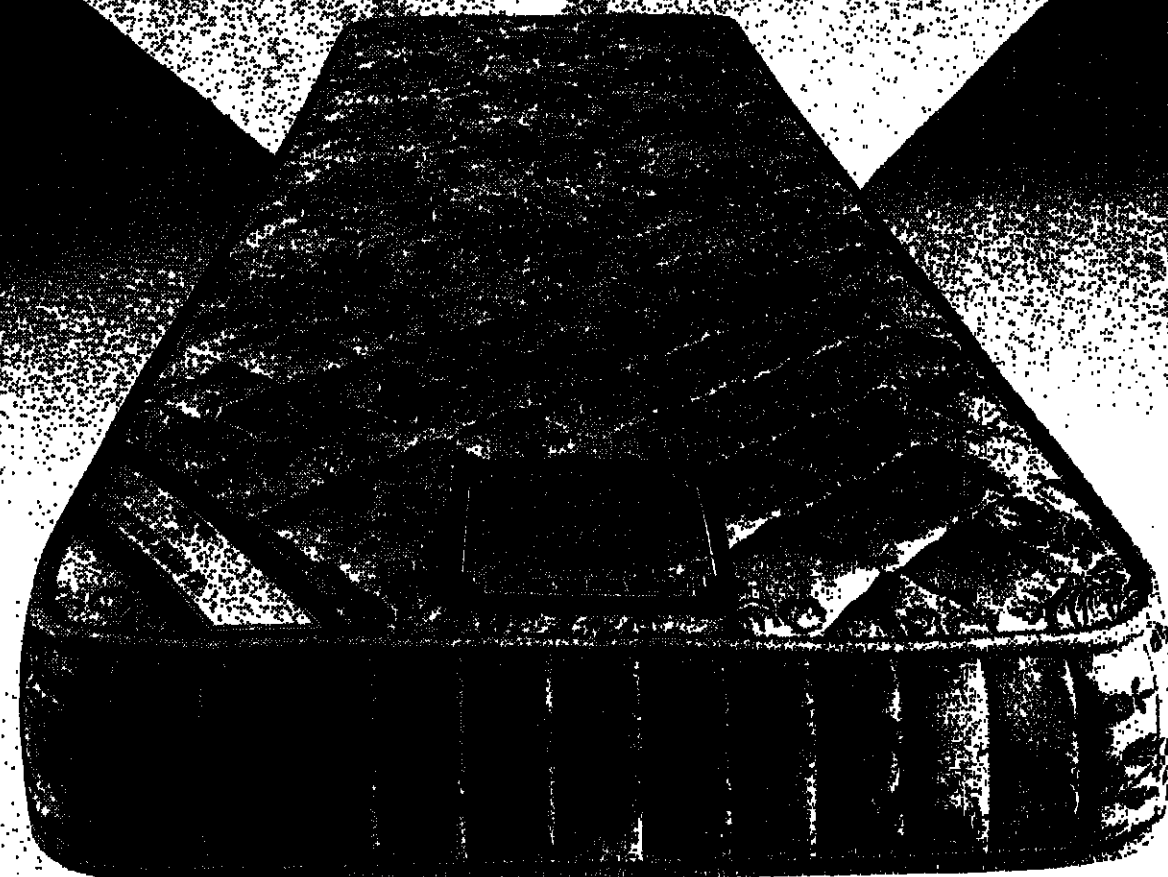
במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

במחיר פנטסטי
באיכות פנטסטי
בתוכניות פנטסטי
בתכולת פנטסטי

הפנטסטי

הגיע הזמן ל... פרד"ז חדש

הגיע הזמן לפרד"ז חדש
כי אחרי 10 שנים צריך
להחליף את המזרן הישן.

זמן עובר. המזרן הישן שלכם אולי נראה טוב, אבל הוא מלא בבעיות. אחרי יותר מ-3,600 לילות, שהם כ-30,000 שעות שינה, קשייז שוקעים, שכבות חירמו של מתבלות. המזרן הישן שלכם נכנס למשטר גוממי, שנחשבים אינה טובה במקורם ובראשונם אינה נשמרת עד.

הגיע הזמן לפרד"ז חדש
במבנה אורטופדי מושלם
לתמיכה ולנוחות מירבית

פרד"ז חדש הוא הדור החדש של מדרגים אורטופדיים. הוא משלב טכנולוגיה חדישה יחד עם חומרים מתקדמים של יצרני פרד"ז. בתוכו מערכת קפיצי פלד מועלים ומגבשים יציבות אורטופדית מושלמת, מעליהם שכבת ביטת המפרד"ז בין הקפיצים לשכבות חריפה ומגבשות את הקפיצי חזקו לכל אורך המזרן, ולכסוף 4-5 שכבות ויפוד לנוחות מירבית בשינה.

פרד"ז חדש

המזרן מספר 1* בישראל.

פרד"ז חדש הוא המזרן הנמכר ביותר במדינה הודות לזר שנים בפרד"ז המצוינות ומתוך הנבחר.

מבצע
הגיע הזמן לפרד"ז חדש
עכשיו מקבלים
80 ש"ח עבור
המזרן הישן
עם קניית מזרן פרד"ז חדש וזו - תכלול תמורת המזרן הישן, 80 ש"ח. כשנבחר לביטוח או מדרגים חדשים ניקח מבט את המזרן הישן. שימו לב: המבצע עד ה-13.8.87 בלבד.
12 שעות אחריות מלאה

שנת בית גימאל: כמו בטוסקאנה.

המבט והדעות של שפלת יהודה עליו ודושיה הגבוהים והסלעיים. טול שעושים אותו בסוף פברואר ואשת מארס, מירושלים וטעמים 44 ק"מ אל תבטח. הכחולה. מתל-אביב זה במרחק 66 ק"מ מתבית. הטול מתחיל מצומת הרטוב, אליו מגיעים חת"אביבים בפנייה מתקף שער תגיא בכביש בכביש לכיוון בית שמש. נוסעים בכביש וחוצים את נחל שורק, וכנסים לנוף תבטח תרבות והעדינות. נוף ורוק ומעקב בעיקר עשוי. אחרי הפניה לקיבוץ צריה עוברים ועולים ברגל לנחל גית שמש מומין לכביש. עין און בנד ושדח חרציות ומרות יתום שאת ירחו הנעים מרגשים

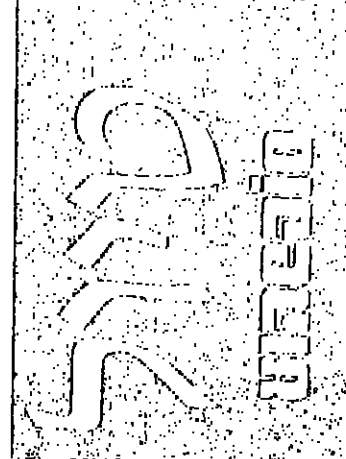
כחול-כחול-כחול - תורמוס ההרים מעל עמק האלה.

12. אל הגבעה הכחולה

• שיטה מלבנית:
נוסעים קילומטר וחצי, ומתאם נוף אפריקני בצידו הכביש. שיטה מלבנית. בקרוב שמורת טבע רש' מית. עצים נדירים שמולדתם מזרן אפריקה צומחים בארץ החורבים ואלות המסטיק. לא ברור איך הגי' עו הגה, וגם אל אשדוד, נחל תבור ותל שומרון. שימו לב לחורשת השיטה המלבנית משמאל לכביש. אחרי שנוסעים רגע במזרח אפי' ורקוה. להביט על הגבעה מימין ולח' פש שדות כחולים. לנסוע לאט עד כקילומטר אחד, ולפנות ימינה לנ' רך עפר העולה לתל שוכה, שיש לו צורה מלבנית של כיכר לחם.

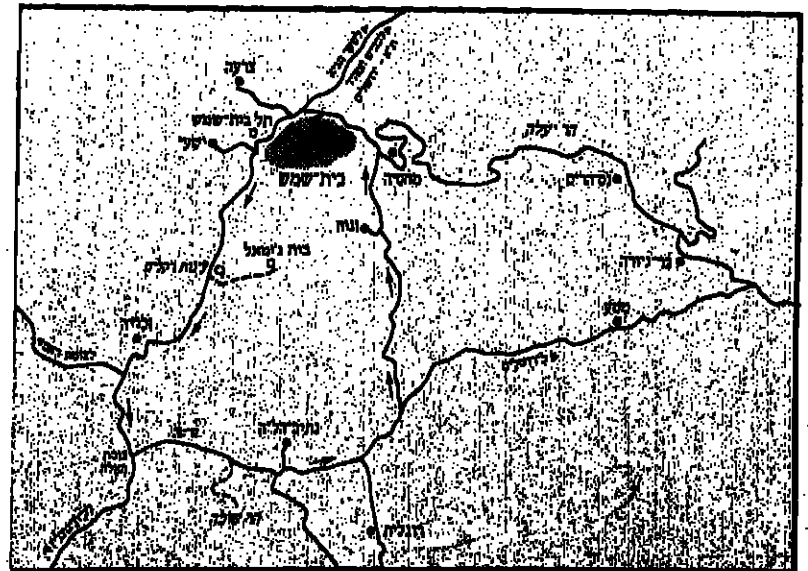
• אל חשדות הכחולות:
מתחילים לראות אלפים, ואולי מליונים. תורמוס ההרים. כחול, כחול, כחול. כדי להנות מהטויל הכחול מומלץ להמשיך ברגל או ב" כב, בדרך עפר עד לסוף הגבעה, ולעלות משם עם המראה המהמם על חשדות הכחולות. רגלי ההולכים למינם כבשו שבילים בשדות, ולא כדאי להסיף להם שבילים חדשים. והירות, יש כאן בורות מים עתי' קים. ללכת רק בשבילים. לגבעה הכחולה יש שם: תל שר' כה. מקום שחיה מיושב מימי בית ראשון עד ימי הביניים. היו פה גם כפרים ערבים. והכי בולטות בנוף הן חלחות הגדולות, צלחות לתקשר

מאת יולי פרידלנדר
צילמה: שי גיונת
בשיחוף רשות
שמורות הטבע

רדת מהליונים הצפים בשמים מעל האוקיינוסים, האטלנטי וההודי.
• המשך הטויל לכיוון ירושלים או תל-אביב:
כ-4 ק"מ מכאן, בהמשך הכביש בעמק האלה, אחרי שחולפים על המיסעפים הרגילים ולאדחת, יש הסתעפות דרכים. הדרך משמאל פונה לכיוון מושב זווה, וליד בית שמש אפשר לחזור ממנה לכביש המהיר לת"א או לפנות לירושלים, נס הרים, ב' גיורא ועין-כרם. הדרך מימין פונה לכיוון מושב מטע ואחרייכן גם לנס הרים ובר' גיורא. הדרך השמאלית (זווה) ל" רושלים יפה יותר. אחרי הפניה ל" נוח יש פניה למושב מחסיה, ונסיעה בהרי ירושלים "בדרך האמפיר" עד לצומת היעלה (שליט בדרך), ובה תנונים יפהמים בצידו הדרן.

• דרך ונולות חיו כאן:
אל תשכחו לספר לילדים שהמ' קום בו הכביש חוצה את נחל הא' לה. ליד השיטה המלבנית, הוא ב" רך המקום שבו קלע הליגני' במצח של גוליות. הכביש עובר בתוואי של דרך עתיקת מאד, מערי הפ' לישתיים בחוף ובשפלה אל הדר שבו ישבו בני ישראל. היום המצב שונה. הפלשתיניים בהי' ואנחנו בשפלה. ואם אתם מחפשים את המ' רק בתנ'ך, זה שמואל א', פרק י"ז.

מאבט 27

(המשך מתעמוד הקודם)
מקו. אבל שם, ההתאבדות היא דרך הרישית היחידה של האב ושל הבן.
על קיר חדר עבודתו של קניוק יש תמונה של איה. ואשה ניתמך אל כך ידה. פניה השקומות מחמת איזה סחר פנימי, מעניקת למתבונן התמסרות ענקית. בה בעת הן גוררות עליו תחושת אידאונים. איך אפשר לתת מזה, יכולת התגוננות, למישהי ששולחת אל העולם צוואר חשוף כזה, מתוך אמונה שלמה? למטה מן התמונה, על הריצפה, ניצבים אופני הכוסר של קניוק, תלומדים גימנזיים והן כזה בדידה המבולגנת הוואה. ריזה שכורה בשרדות הציונות, קניוק מתגורר בה עתה בחברת אשתו האמריקנית, מעורר. עצי רקל מתורבתים ניצבים בחוץ מעל רשא בניין אחר יש בו, לבן כמו צוף מלוטש, מכה בשמש. קניוק ניכס לרידה באחר מאותם בתים גמורים ורשנים ליד הים. כמו אחיאסף רינה, ניכור, גם הוא גדל בחורבן בן־יהודה. בעבר נהג משפחת קניוק במדרשה, רמת־השרון. הרפתאים ציוו על התורים של איה לעזר מן הבית שבו גדלה. קניוק אומר שמכר את הבית במחיר רע, והשקיע במניית שנקלו, ונישאר בלי כית. אני בעצם חיו על מוחרות.

איה ישנה עכשיו בחדר שכור במקום אחר בעיר, באה לכאן לביקורים. כשהיא מטלטלת מבחור קניוק עונה לה בחדיה מלאה רכזות. באי לאבן הוא נשירר ממנה. בימיה עסוקה איה בבית־צבי, בתלמידה וכעדות במאי. נעמי, הבת הצעירה של קניוק, קרבה לאימה הביתה בהמשכו של טיול אל מעבר לים. נעמי הוא שמה של הנערה שעמה מגיע יונור "בתא" אל מוחרות האביבה הגבוהה, האמיתית, השלמה, השלוה.

יש כדרכו ירש, כותב הסופר ב"תהו", והספר מרזו לערימות של פרשנויות כרברים שונים. וזהו מאקסואליה פשטנית ודרך ניתוח פסיכולוגי של יחסי משפחה בישראל, ועד ליסמפוליקה טוטאלית על רבר גורל הציונות. קניוק מעולם לא הוואש בחפונות. עשרים שנה, אומר אמנון נגות, מבקר ספרות, עשרים שנה יצר קניוק בחלל ריק. הוא לא הסתייך לסופרי דור הפלמ"ח, למרות שהוא בן גילם. הוא גם לא ניקלט בין עמם עון א.ב.יהושע, ויהושע קצנ, הדור הספרותי שלו. המיסדר הספרותי התעלם ממנו, למעשה, עד תחילת שנות השמונים. ובכל זאת, מאחוריו רומאנים וכפצי סיפורים קצרים שהורגמו לעשר שפות. קניוק מפקיד את סיפור המיסגרת של "בתא" בידיו של סופר צללים לאחשונו, עצוב מקצועי. כדאיזון הוא יורע לומר עליו שהוא איה מן קריקטורה של עצמי. אני יוצא לפעמים בראיונות.

„אתה נמצא מול אדם שאתה אוהב, והוא הבת שלך, והוא נמצא באיזה שהוא מצב שאתה לא מבין אותו, פשוט לא מבין אותו. אתה מנסה ליצור קשר, אתה מנסה לתת יד, אתה נימחד, אתה מרגיש חוסר־אונים כזה“.

בכך מגטרל קניוק את עם העיתונאי הרושם לעצמו ברע זה את המיקסורה, שהוא עסוק בה בדבקות ובדיים לא יציבים, את המורד הגורל, הקרוע במרסס, את נחו עור פניו, גירדאה כצויר של חיוורון. וכמו למחוק סופית את רשימת פרטי המציאות המחפשים שמעוזה בבית הספר, מבקשת עתה אשתו, מן המסדרון, שלא ישב במדרה הוא מול האחרות. לא יאה קניוק לא מתליף סווד.

מאיה צומח והפך חזהו למח ניוקק לזן מה את חושבתו הגירי, כדי שאוכל לענות לך. אני לא ידע לאן את רוצה שיהי לך.

וראי שזה מבוסס על תקופה ארוכה שהייתי מעמית עם הנישומ של בתי. חמש שנים. תקופה מאד קשה. מהבחינה של להיות אחר שכתבתי את ידעתי האחרת. רוחה לי איזה רגשה שטעתי מעלי.

30 סובבסו

והתקופה הזאת שעומתתי עם הבאב הזה, שהיה כל־כך חזק, ועם חוסר היכולת להבין, וצורך להתמודד ולחשוב רגע, מה זה בדיוק להיות בן או בת. באותה תקופה התרחש כל מיני דברים שהולידו את הספר בתוכי. כאילו לצאת מהאולס היותר גדול של הבחיבה שלי למשהו יותר צנוע, יותר אישי.

מבין שהספר הוא לא בינונאי. הוא לא תיאור של מה שקרה לי עם בתי או עם בנותי, אבל זה מבוסס על התחושה שהייתה לי.

חץ מזה אני נסעתי להלוויה של הרס קרמי, כתבתי על זה ל"מעריב". מאז התרגשתי מכל זה. זו הייתה לווייה מיוחדת, הלוויה בקיבוץ, חילוניות כואה, ארץ־ישראלית כל־כך, עצובה. שם נעלמה בת, ושאלתי את עצמי מה היה קורה אם הבת שלי הייתה

ת הלך הבחיבה באמת עזר לך מבחינה תרפואתית? השתחררת ממאיו מעיקר? לא. או הוא עזר לי קצת. אני חושב שבכלל עברתי כשתיים־שלוש השנים האחרונות תהליך טוב ככל המבנים.

אך כבוד לעצמי, קצת פחות לחלולנו, פתאום רציתי לראות ולקיים גם תהוצה המלא של הבוס, לא רק תהיך מתחצי הריק של הבוס. וזה כולל גם את מערכת היחסים בבית, עם בנותי. הרבה יותר הבנה. אתה חש שהשתנה גם בבחיבה שלך?

כן, אבל זה טוב גם מעניין סבני. אחרי שכתבתי את "היהודי האחרון", ארם בו כלב, ספרים כאלה רציתי משהו יותר סחור, יותר גבישי, משהו שהיה לי פגע, בשרך ותהליך לבנות, ב"היורד לעמלק", אולי גם ב"חיומ מלך ירושלים". רציתי משהו יותר קטן. והיו לי ארבע־שנים של איטמן מצוין ב"מערבי", שכתבתי את הסיפורים הקצרים ל"מסעשבע". ביחד עם אלה שכתבתי ל"דבר השבוע" זה מאה סיפורים נעדר, שיש בהם השילוב הזה של מציאות רמזית, שיש בהם המתח, משהו שאחר רוצה לגלות בספר. וזה המיד באותו אורד, שני עמודים של ציור.

העמידה נדל־לית, האיטמן בצורת הבחיבה הוואה, המינה היותר קלאסי, יותר נוקשה, נתנו לי פתאום הרגשה שזה נכון. זה כבר התחיל ב"ערבי טוב", ספרי הקודם, ועבר בצורה יותר מוחשית ל"בתא".

השפורה למדה מה מהבחיבה העיתונאית? אני לא חושב שהסיפורים שכתבתי ב"מערבי" היו עיתונאות. המלה עיתונאות לא משפירה אותי. אני כותב עיתונאות ואני אוהב לכתוב עיתונאות, אבל הסיפורים הקצרים ההם היו צריכים להופיע במקום שלקראים לא היה ברור כל־כך. אם זה קרה או לא קרה אם זה רמזון או מציאות.

מכיר מאיזה שהוא מקום. אבל רציתי מישהו שלא שייך לדור שלי, דור הפלמ"ח, וגם אינו צעיר כל כך. מישהו שעוצב אחרי מלחמת הסחרה. נמשכתי לקשר של האים הזה עם התקופה הזאת של שנות ה־50, שבעצם יצרה הרבה מאד רפטי חיים בארץ. איזה מיתוס מסרים, שמחזיק באמת חלק מרור הביניים בצמרת הישראלית.

בלי למה בחזרת באיש צבא. מרזע לא מורד, למשל. יש לי איזו תחושה שאצל סופרים, אמנים ואנשי צבא, העבודה הנפכת למין אונסטיה. יש איזו החמצה במשפחה, בילדים, הייתי מוכרה מישהו שהעיסוק שלו כזה. יכול להיות גם מרע, אבל במרעו יש משהו חזק שהוא לא מוכן לי. הייתי צריך מישהו שאני יכול להבין אותו. ובחזרת באיש צבא, שנכתב שלו, אם זו נכות, שהביעה שלו, אם זו בעיה, זה שהוא יכול להתנתק לחורש ולא לחשוב בכלל שיש לו בת, או אשה, או משפחה, ופתאום אתה חוזר ונכנס ואומר: אהלו, שלום, מה נשמע, וכולם מסתכלים כך פתאום ואמרים: רגע, מה אתה חושב לך, אתה נכנס ויוצא פה.

וההתמסרות הזו לעבודה של אב המשפחה יכולה להיות גורם לכל ההתפרקות הזאת, לבריחה של אשתו, להעלמות של בתו? אני לא חושב שזה הגורם הראשי, אבל אין ספק שזה תורם, או לפחות זאת הדיגשה שלי. יש שם קטע שחמטל אומרת לאחיאסף, שהורים אחרים לקחו את הילדים לפיקניק והוא לקח את משפחתו לרואה לא טנקים. אני מכיר את הדברים האלה. בארץ אני חי. אני לא כותב באיטלנארי. בארץ אני חי. לאן אתה לוקחת את הבנות שלך? לא לקחתן אותו לשום מקום.

היית עמיק. הייתי עסוק חשבתי שאני עסוק. היה גורא חשבו לי לגמור עוד פרק. וזהים אתה חושב שזהה יותר חשוב להתמסר להן? תראי, מה אני יכול לחשוב היום? הספר רדי עומק באשמה ההלרית הזאת.

הבית קרם את הלווייה של הרס קרמי. נרמה ל עשית שימוש ביותר מאשר רגשות שהמקרה נר. יש בספר שימוש במעט ציני בספרים שמונחם של אחרים. שותלת פרטים המבירים הוצגו קורא עיתון במדינה. הברמל, מעיל בין האים, עשבים רגומים בתוצאה מבנייה של גור, מזה מולל, צומח נעניה. היבדיון מעלה מיר את אולי חצי, רני בין, דמנה כרימון.

אם כבר השתמשתי בכאב, השתמשתי בכאב שלי וזה של אחרים. אבל תראי, בולגו ניוונים, כל הספרות לא של פתרושיות במציאות. סולטטו פתח איזו מתיק נעיתון ותכנן, דוסטוייבסקי כתב את "הזמא וטור" על איזו כונוקיה כעיתון. כסח שיש איזה דשט.

המאט היא שלא וכתרי את כל הפרטים האלה של מלה. זו מעט ראשונה שאני מרע לזה. זה קצת מזה אחי, מפני שלא זו הרבה הכוונה.

במשפחה של בתך וזה משנה מן הועלמות? מוחלט. אתה נמצא מול אדם שאתה אוהב והוא גם שלך והוא נמצא באיזה שהוא מצב שאתה לא מין אותו, פשוט לא מבין אותו. אתה מנסה ליצור, שיהיה מנסה לתת יד, אתה נשירר, אתה מרגיש ש"איונים כזה. יש כאלה שבאים כל יום ויושבים וטסים את זה יחד, יש כאלה כמני, שיש תקופות שם באים ארבע פעמים בשבוע, או חמש, יש תקופות שם פעמים בשבוע. וכל הזמן חושבתי על זה, על שם שלי שם. כל הזמן הרגשתי, זה הפחדתי אותי, גם היו מוטען, מין דברים מוזרים קורים. אז חלק מהתחושה הזאת, כל מיני תופעות שהיו בתוך השפחה הזו אלי נכנסו לספר, אבל הדבר הסודי הוא חושש אחר.

למה בבת את אחיאסף ברמות הסטוריאטיות של מלה לא גרסת פזות צפית של קצין צבא מן חי פועלת תגמול של שנות החמישים? סטריאטיפית, זה שימוש שלך. איפה בספרות נעלמת בדמות כזו?

לא בספרות. במציאות. אני שוב אחזור לניקוק. אלי גבע, למשל. רוא לא מוכרח להיות מין מן, אבל התבוננות שמופר יכול ליהם לו חן מן של אחיאסף. קצין גבוה בצבאלי, שמחליט לפרש מפני שהדברים אינם מתנהלים לסי עתונות המסריים. והוא ישר עם עצמו, ומסתגף, ולא נעמי מכן למיבה.

בזן שיש איזה שהיא דמיון ארץ־ישראלית שאני

כזה. אבל כשהוא כותב כאן את המבטות שלו, באותו רגע שנעלמת בתו, אז השריונים מתחילים לפול והוא חשוף.

למה ניוקקת. לדמות של הבעל של המוטל והדוביון שישנור את הכפר, שיכרא אותו לרפוס? היתה לי בעיה סבנית איך לתת את המון, והסוף הזה חשוב לי מאוד.

בולמור, אם אחיאסף יורד בעצמו, מי ירפס את כתב־היד?

הייתי צריך מישהו שיעשה את זה. וכיוון שהבעל של המוטל הורבין מופיע ב"בתא" כמי שכותב סיפורים כל הזמן, וכיוון שאחרי הרבה שנים הבנתי שאסא ב"חיומ מלך ירושלים" זה קצת אני, הייתי זקוק למישהו שהוא קצת קריקטורה של עצמי, שיש לי נטייה לעשות בראיונות: "הה, כמה עצוב", ואנשים חושבים שאני עושה את עצמי, אבל זאת האמת.

אתה חוזר תמיד לחולל סביב המוות. המוטל של חיומ מתאהבת בחימת. המוטל רינה ב"בתא", מתאהבת במתידי. זה מופיע גם ב"היהודי האחרון". יש איזה רבר, שכנראה הוא חזק אצל כל אחד מאיתנו. הוא חוזר למוטות מסוימים. זה דבר חזק אצלי. הוא מופיע אפילו כשאני לא רוצה. זה נכון אפילו ב"ארים בן כלב". איזשהו אלמנט של התאהבות במוות.

גם לאור האישפנו של בתי, ולאור דברים שראיתי בכת־יחלים, נטפס למח שהיה כל כי השנים. אתה רואה פתאום אדם צעיר שכדי להשתחרר הוא צריך להעניש את הנזק, אולי לקפוץ מגג. אתה מבין את העניין הזה של המגע הנורא עם המוות. הקסם של המוות הוא הרסני, קשה. זה לא רק לבדות, זה גם לגעת במוקד הנוער של האש. לראות עד היכן אתה יכול להגיע עם זה. זה נושא שחורר אצלי מילדות.

אתה מרע לעבודה שיש כאן אנומליה. בכל זאת, לא כל אשה ברוב מתאהבת במת? זה קרה לשלוש נשים בספרים שלי. למה זה קרה להן, זו כבר שאלה טובה. ודאי לא איזה תכנון רצוני שלי, להגיד שכל הנשים מתאהבות במתים. אבל זה איזה דבר חזק מאוד.

„אתה רואה פתאום אדם צעיר שכדי להשתחרר הוא צריך להעניש את הנזק, אולי לקפוץ מגג. אתה מבין את העניין הזה של המגע הנורא עם המוות. הקסם של המוות הוא הרסני. זה לא רק לבדות, זה גם לגעת במוקד של האש“.

בולמור, אהבה אמיתית היא בלתי אפשרית, לא בחיים על פני האדמה. כן, כנראה.

שם נעמי, שם בתך, מופיע גם בספר. יש לך עניין עם שמות?

כן, יש לי מידרש שמות. כשאיה נולדה, היינו בני־יורק. ואני מאד אהבתי את השם המוטל. אשתי אמריקנית והוריה יאנקים כאלה. הלכנו לשתות אחרי שראינו את איה והם שאלה נו, איך יקראו לתינוקתו אמרתי: המוטל. הם ניסו למצא את השם. זה היה מסובך. אמרתי: איה. עם נעמי בתך יש באמת השלמה כואה, כפי שהיא מתבוננת עם נעמי בספר?

יש משהו בעצמי בספר שמוכיח את נעמי בתי. מה זה המשול הזה?

אני לא יכול. אני מוכרח להפסיק פה. אני לא רוצה לחשוף כל־כך את הבנות שלי.

החשיפות היא מורר שאתה רואי מרע לו. אם נתייחס רק לספר הזה, אנשים שיקראו אותו ודאי יחשבו לתוכו מה שהם קראו על איה ומחלתה, גם נישא בחיבה שלך בכלל.

וראי שיש בספר הזה יסור של חשיפה. אבל הספר הרחיק את העדות שלו כל־כך שאין בו שום דבר בינונאי. גיידו מה שיגידו, אני יורע שכתבתי פיקשו, בריה, המבוססת על תחושות ועל כל מיני דברים שקלטתי מה ושמ. זה סיפור. אבל כל ספר הוא קצת (המשך בעמוד 37)

סובבסו 31

היו לי חיים לא קלים, מבחינה ביאותית, משפחתית, פוליטית

גדי יעקובי: סופר ומדינאי, איש המשפיע בדרכים שונות, זה מה שרציתי להיות כשאחיה גדולי.

על שנים שנה אני עובד ולומד בירושלים, אבל בכל פעם שאני נכנס לעיר הזו, אני מרגיש לחץ, תחושה הרסטורית, בתי האב הברזלים, בתי החומות, המסען הרגשי. אני מעריך את תלמידי, הם אני מרגיש פחות ומשוער. כמו בכפר ויתקין.

שנים השתעשעתי ברעיון של חזרה למושב. לאחרונה יתרתי. זה לא נעשה לבחול כי הם שלוש שעות על הכבישים, ואם לא כבר ויתקין, מה שקובע בעיני זה הנוחות והסביבה האנושית. בקרוב אנוני מתכננים לעבור למרכז העיר. ככל שמורקנים, רוצים להיות יותר במרכז. עד שאני עברה לבית אבות, הינו נטעים מרי שבת לכפר ויתקין. יש לי קשר סמבטני, אורגני, לחצר המשק, לבית, קשר שייכות לכפר, שם עובדים משרים המושבים הבסיסית שלי, המיטת השדר של לחיות מעבודתי שלי, בריקת אפר, האהבה לנשים פרוותיים. אבתי לרצות, להשקות את הערס, לקטוף פרי הדר, לקצור חלתו ולהיפתח להפתח. זה זכרון שאני מתרשק עליו, כמו על העבודה שגרנו מצד אחד לירי נחל אלכסנדר בו היינו שוחים, ומצד שני לירי הים אליו היינו הולכים ברגל. עד היום, ארץ עירבים הני נעים לי זה ללכת יחד בחולות.

שטח פרטי

גדי יעקובי

שריעל כלכלי

נולד (1935) וגדל בכפר ויתקין. מוסמך בכלכלה ומדעי המדינה. בעבר היה סגן שר התחבורה (כנסת 7), שר התחבורה (כנסת 8), יו"ר ועדת הכלכלה (כנסת 9). כיום הוא מכהן כשרייעל כלכלי ומועמד לכהונת שגריר ישראל בווינגטון. מידעם חמישה ספרים. נשוי, אב לשלושה בנים מאשתו הראשונה ולבת אחת מאשתו השנייה. גר בדירה בנאות אפקה, תל-אביב.

אני מאוד אוהב תיאטרון ושירה ומסורת. יש בי שניות ותיגונים שנימיים ומאד קשה לחיות כך, אבל אולי כתוצאה מזה חיי יותר מעניינים גם בפוליטיקה אני לא בשלן, ולהיות פוליטיקאי לא בשלן ולא מתגורר, ובכל זאת כל השנים לחיבור בתצפיות חשאיות ואישיות, זה לא פשוט. אני אדם כותב אני חי בשלמות שנים ובמעט מנגונים אחד לשני אבל אני חי עם עצמי בשלום, וזה העיקר, בעצם, אני חושב שאני גם משפיע כמה שאני יכול, וזה הסיבה היחידה להימצאותי בחיים הציבוריים. הרצון להשפיע נובע מאיכפתות ותחושה מעורבות חזקה מאוד. שהיתה לי מאז שאני זוכי את עצמי. זה מה שמחזיק אותי בעיני המתמשך והנאצים חיים ציבוריים.

לקורות אני חולק עם אחתי, אני מאוד מסור בלבד, אולי זה נובע מהחנך הכוללשטיק, צניעות כמות מאמות המידה, וחצורן באי התבטות בתחום הצורני. מה שיש בבית, טרס לספרים ולחממות, זה נלה חממות אנהו קנים יחד, אינני מליים לחיות מחוץ גדול לצור. גוטמן, בום, ליטשיץ, ציריילס כלה מברברים לבני. אני אוהב ציור-סרטים בו כל יום דבר, חורש, שמתחלף עלי-פני מציג חרות וקסוד-הראות שלי באותו יום בשבילי, ציור על חקר זה צורך אסטטי, כמו שרשים יש הוא צורך אסטטי. אני אסטטיקן וריקן כמעט במיית, לא עורמים לי דבריו של שאו שאמר שדייקן הוא אדם המבלה את יום חייו במחמלה לאנשים אחרים.

כשאני בחולת ויש לי ערב עזר, אני מרדף ללכת לתיאטרון. אני מאוד אוהב תיאטרון ורמתי, וריבית

ואם אחת אדם חזקו אני חושב על עצמי כעל אדם שאינו נשבר בקלות, בעל כושר תחנה ומסוגל לעמוד במחיצים.

מה החולשה שלך? **פרסקציוניזם** ורבי צדדיות שמונעת ממני למקד את כל האנרגיה בכיוון אחד.

אם מי חיות רוצה למשוך את ברל כצולסקו, י.ח. ברנר, ברנרד שאו, ברנרד ראסל וקאנט, אז וזו של מי איך מוכן ללחוצו? **כהנא.**

מה אחת נהנה בשלמות העצמית שלי, בעובדה שברוב המקרים אני מצליח להיות נאמן לעשי, במערכות החברתיות והפוליטיות בנושאים שאיכפתיים לי ובעובדה שרוב חיי נשמתו בעניינים שאינם רק ענייני הפרטיים.

על מי אחת מוחדר על מעמדי פנים, מוליכי שולל ושקדנים.

אם מי אחת מבכדי אנשים ידידים, אנשים יוצרים ואנשים שנאמנים לעצמם.

מה אחת בזז לעובדים ולאנשים שמתגדרים בסטאטוסים חיצוניים.

מה מעשך אתה? **דמוניות, דמוניות, צביעות וחבישות היתר שלי מעצמי.**

הא מניך אותך דיבור בוטה וגם ובטחון עצמי של בורים.

מה מחזיק אותך תחת המונים, דמוניה פראית וחשש לאובדן הדמוקרטיה הישראלית.

לא עוד לך להתרכז הבית.

אח אחת שונאו לא אוהב דברים שיש בהם אופי מכני או אופי שגרתי, ולא אוהב אנשים שמתחמם יד במיטתם.

על מה קשה לך לסלוח? **על חולשת שולל, נסות רוח, שקר והכשלה מכוונת.**

האחת איזה אנשים אתה מרגיש נוחו אנשים פתוחים, בעלי חוש הומור ואנשים בעלי נשמות ונפש יצירה.

מה שראוי בעיניך אור, חולות, שמיים כחולים, פרדסים, סביונים וישירות, למעמים עד פתח בני בני אדם.

מה המאכל האהוב עליך חצילים, פלאפל, אוכל סיני וקולרבי טרי מהנינה.

מה זכרון חילדות החזק שלך **הפליטים שירדו בחוף כפר ויתקין, והיון עם ופי הזקן והגדלים המרוממים, וציאות הבריטים מהארץ, הכלניוור" יצאו מהמחנה ליד הכפר, ויורו פועל ציד החורב.**

אין אישיות הסטורית אחת מעריך במיוחד **צ'רצ'יל וב'גרווין.**

מה זכרון ילדותי ולחודך **טרומפלדור, חוקני, אנשי השומר ואד. גורדון.**

מה חובבן הספרותי שלך **פר גינט.**

אין שהקית יום בעיניך **אונה ברנד.**

יחיד לוח-אהוב עליך **רית תלמן, פרדסים וספרים ישנים.**

האם חשיתך במשך חשונות **אני פחות קצר רוח, ולמרות שחיי מתקצרים והולכים אני לא שש יחזק במו, נדאא אפר שלחנים יש תחתלת, אמצע וסוף, אבל לא ידוקא בסדר זה, ואני מאמין בזה, כלומר, אני חושב שכמעט הכל מתוך וזה מה שמאפשר לי להתחדש וללכת שנינו בחומים חדשים.**

אני אדם שרוצה להיות שייך, וחשובה לי תחושת השייכות לבית, נלה, אשתי, היא האדם החזיר בעולם איתה אני מורכר על הכל.

בעיני, בלחות אידך, אלו חבונות המכשילות אדם, גם אם אינו יוצר, מה שקובע זה השלמות העצמית, אדם היה אתה עצמך, באמר ברגינט, זה חמיר נכון, מה שחיי חשוב לי זה להיות בשלום עם עצמי, להשפיע בדרך, לא לרצות לתת, אישית את, כשיי זה לא הקטנות באדם אלה, למרות שהן לי חיים לא קלות מבחינה בריאותית משפחתית, פוליטית.

כדי שצדצית שפרותית חמבא זה בעיני, צריכת להיות, מה, כגון, מוסיק, רגישות למצבים אנושיים ומבטן כליה בנסה, כליה שאינה רק מבטן, אלא

מבטא עולם חרבותי, אני קורא ברומנית ספרים מתורגמים שונים, כלכלה ומדעי המדינה, לעיתים מחקר הסטורי מעניין שכתוב בכשרון, ביוגרפיות, אוטוביוגרפיות, שירה וסיפורות. בכף אמיתי אני קורא ספרות יפה על כל חלקיה. רק לעתים רחוקות אני מוצא ספר בתחום הפילוסופי-קונספטואלי-פוליטי שהוא בעל רמה כוז הגורמת לי תאג. הדברים האלה כלייך ידועים לי שוו העלאת גירה, אני קורא עכשיו את "התנגבות יחידים" של יהושע קנז, סימתי את "קופסה שחורה" של עוז ואת ספרו של בולי, "מילכי". את ספר שירה החדש של דליה רביקוביץ קראתי פעמיים. חלק מהספרים מאוד יפים כעניי.

„הרצון להשפיע נובע מאיכפתיות ותחושת מעורבות חזקה מאוד שהיתה לי מאז שאני זוכר את עצמי. זה מה שמחזיק אותי בעיני המתמשך הנקרא חיים ציבוריים“.

סופר ומדינאי, איש המשפיע בדרכים שונות, זה מה שרציתי להיות כשאחיה גדולי. אין דבר המעורר אצלי יותר התפעלות מכשרון כזכה גדול. כשיש לי שעה מנוחה, אני נכנס לחנות הספרים הסמוכה. יש ספרים שתמיד מעניין אותי לקרוא את ספריהם. המסור האהוב עלי ביותר הוא המסור האירי ייסס. בסיפורת, יש ספרים שאני חוזר אליהם, וירג'יניה וולף, למשל, ומקס מריש אותו אני חושב לסופר גדול מאוד. ברנרד מלמר, במוקב, שכעני הוא סופר גאוגי. גם בארץ יש שורה של משוררים וסופרים שאני מאוד אוהב, אבל לא אנקוב בשם כדי לא לפגוע באחרים. אני מאוד סקרן בחוגים האלה, אני עצמי חושא בתחום הזה ובכך פריסמתי למעלה מ-40 שירים כתבתי-עצ ספרותיים. אינני מפרסם במוסמים הספרותיים של עתונות יומיים מפני שאני לא רוצה לערב פוליטיקה ושירה, ואולי זו הסיבה שאני מהסס אם להוציא ספר שירים. לא שאין לגמרי קשר ייסס אמר פעם שמהמריכות שלנו עם עצמנו אנוני עושים שירה, ואילו מהמריכות שלנו עם אחרים אנוני עושים פוליטיקה.

אני אדם שחש צורך מתמיד בהתבטאות, זה החף העיקרי שיש בחוכי. כושר הריכוז וההתנתקות שלי נבחה מאוד, אבל הכי טוב אני כותב בבית, את הספרים שלי כתבתי בין 5 ל-6 בבוקר, בשבילי, אלו שעות כתיבה איראליות. זה לא כולל, במובן, שירה. שיר נולד בסיטואציות בלתי-צפויות לחלוטין, באמצע נסיעה, בלובי של בית-מלון, בשיקה, בשעת לילה מאוחרת.

חפיר הייתי ממשכימי קום, וכשאני קם, אני מגיע למצב של עירנות וריכוז מלא תוך שניות. אני אוהב להיות לבד, אבל לא כל חופי. מרגיש מאוד נוח עם עצמי ואף פעם לא משתעם. אני אוהב גם להיות בהברת אנשים. יש לי הרבה מאוד ידידים ומעט מאוד חברים. מהאקספליה, מתחום הספרות, השירה והצורה מתבקשות, מהמשק ויש גם כמה חברים מהפוליטיקה. אני אדם שרוצה להיות שייך, וחסונה לי תחושת השייכות לבית, נלה, אשתי, היא האדם החזיר בעולם איתה אני מורכר על הכל. אין דבר שלא מורכר בינינו. הבית הוא המקום שבו אני יכול להיות עם עצמי. מבטן של מיני עצמי, לעשות את, והרברים שצריך לעשותם כמבאים של המבט ורשות.

ידידות: נורית בנצקי צילום: דאובן קסטור

1210

מזל דגים

בחורם הקריירה מצפה לרגים שנה של מאבקי כוח, ולמעשה מורכב בהמשך ההליך שחלל השנה שעברה. אלא שאת עמ' זה זכו בני המסלול לשפוע של חסר, הכרה ככשונותיהם והצלחות בהיות - עתה יהיה עליהם להתאמץ כדי להוכיח את עצמם. ההליחים על הולגנויות כראי הורחם שכן ופילולה ההיחים על יאצולו להשקיע מאמץ ועבודה, ואפילו ההיחים נגד תחרותם שער עתה הובסו כמעט מבלי שהם יניסו

הקשיים יהיו מלווים בתפוצות כשהדבר נכון
עיקר לגבי בני סוף המזל: עליות וירידות קיצוניות,
צלחות וכשלונות פתאומים. רק נחישות החלטה,
קיפות ועמידה על שלהם יסמרו על הישגי השנה
עבה.

[illegible]

גלים (19 בפברואר עד 20 במארס)
השבו אתם עלולים להרושם מהמונים עליכם
ינים מערכים אתכם די הצורך, אך יתכן שאתם
וקהלים את הדברים באופן יותר מדי אישי. התמי
חיות במקומות רחוקים ישפיעו עליכם לטובה.

לה' 21 במארס עד 19 באפריל)
 10 להתגבר על הנושית לראובן המאפיינת אחכם
 שבוע. מומלץ לקחת פסק'ימן ולנתח את מקור
 כביעות - ואז יהיה הרבה יותר קל להתמודד אי-
 זמן עם טוב לטיוולים, ואפשר גם להתחיל בלי-
 דים.

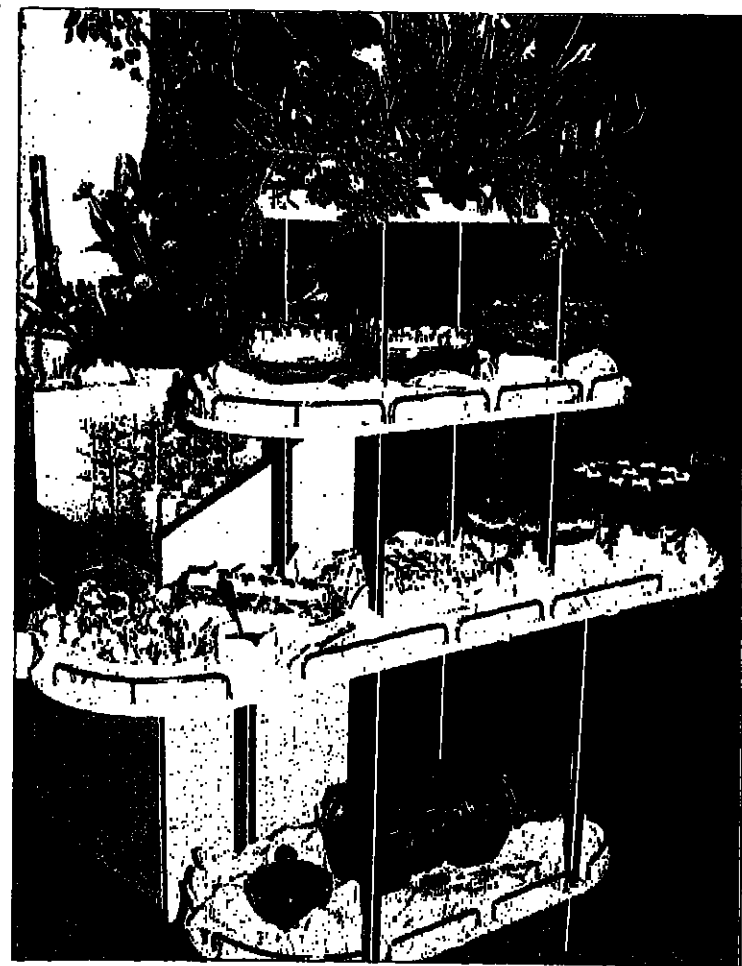
ור' 20 באפריל עד 20 במאי)
 כי חיי החברה שלכם עמוסים עתה, אין זה
 גוע הנוון לבקש טובות עמוסות אתכם, במזל
 טובות הכרוכות בכסף. אתם והנים עכשו
 שלמים תרבותיים. משתמן סיכוי שתתנו שותף
 של בעסקים.

זומים 21 בבטא עד 20 בינוי)
 תניח לבעיות מנחש להגיע לעילוחם בעי
 ת השבוע יש לכם הזדמנות להגיע לעמדה
 ה יחידה אך הדבר יעצור התרחבות מלאה גם
 חום התכתי חצי חזיונות, ותוכלו להשיגם

WISCONSIN 38

האויטלקית של אילת

"קוזה טאבה"
 האילתית –
 התשובה
 הישראלית
 ל"שפוטים" ע'
 אוכל איטלקי
 מגישה את מנו
 הקינוח שלה
 בקרונות
 רב-קומתית
 שמציעה מינו
 מגוון של עוגו
 תפיחות, מוס
 פירות ומה לא

מנות הפסטה שקיבלנו. עוד היו קצולו "נוסח האיר" ספאגטי בדרכם פוטטקס, חריץ, עם יריות ופוליקס. קיבלנו גם ספגטי בולונו, מנות האקדמה הבצק והתפעלנו מרובט הבולונו. מנות האקדמה והבצק "פילו" לנו את הארוחה. לא דרים ופוטרים ופולרים ככל שיעדו פק באגוויס ונצינו ברונוולוה וכתית עמל נוסח רומא: צלעות טלה בכייתו שום וטימין; נחיל המתים לוחשים בלהבת וכל השאר – אין מה לרבר המים.

נותר רק קצת מקום למנות קינות, שזעול ממש
לחותר עליהן. אלה מגיעות אל השולחן על גבי קרונית
רב־קומתית שבה מבחר עשיר של עוגות, תפוחיות,
מוסים, פירות ומה לא. חוץ מאלה אתה יכול להזמין
קסטרו ומבחר גלילות מעשה־כית. אכן, אנחנו מומינים
ובהגמים.

באילת אין מע"מ, ודמי השוה כוללים כבר בחיור, הנקוב בדו"ר: בין 5 ל-9 דולר מנות ראשונות: 7 דולר מנות ממכר פרי היס: מרבית מנות הבצקות - כולל: במשירים - בין 12 ל-19 דולר; חגיגת גלילות - 3 דולר.

באנחנו אומר אחי הסופרים: אני לא יודע מה יהיה גודלה של טאבה. מה שכדור שעל "קוה טאבה" אמור להיות

514N

סופרמניה 39

קוראים לה "קוורטאבה". היא שוכנת במיכנה לכן, חרוקומתי, עטור בפנים ובחוץ בהרבה פרחים. הפטנטיות המקימות את מרפסת המסעדה משגעות בגודלן ובחיותן. בפתח מקום את פניך ניהוח קל של תבשילים

מלוקים.
הו קרה באילת, בחוף טאבה, בצילו של מלון
'צ'רונטונטה'. אתה מוצא שם מסערה איטלקית
נת, משוחררת מאימת משגיח הכשרות. במטבחיה זוג
נחמס סקסלים שחובאו ארצה עלייך השף הישראלי
זו וזאלי. מלבד הטבחים, הוא הביא גם מיתקן מיוחד
להגנה מהירה של פאסטות, מלאי של גבינות

מ"ש שפוט" על אוכל איטלקי – "קזה טאבה"
הא תסעודה הישראלית בשריכלו אינו אצלנו לזעזע

השירותים איסלקיות הדומות לה ברמת מסיבתם
למדינתם באים לא רק לאכול ולשכב. באים
לחגוג יש באילת כמה וכמה מסעדות שראוי לחגוג
בהן. ה"קפה" ניצבת בשורה הראשונה.

התפסים המוארך המובא אל שולחנך כתוב
מלכות אנגליה ועברית. הוא רב היצע והבססות.
נמסר מקיים. המדור למנות ראשונות קרות מכיל ור
מנת אקדמה נוסח בנפאי, מאכליים למיניהם,
וסעלי. מדור אוד כתבאים, מציץ כל פירותים מהים,
ומסע ויש מדור מיוחד לפאסטות, לדגים ופריים,
למנות ולמנות קינות.

המחלשות: מוותרים על המנות העיקריות. תוקפים את

של שנים רבות

מתוך חדש למי שנועל על מסעדות ימים, וישבת על החוף ממש, מתחת לטעיילת של בחיים (שדרות מן גוריון), מרוק ורזקא מסוכה ומזיל, במיתחם שקדני 'חוף'.

הוא שכל אחד מהם יבין את חובתו
העצמית, ויבין את חובתו כלפי
החברה, ויבין את חובתו כלפי
האל. וזהו הדרך הנכונה להעצמת
האדם, וזהו הדרך הנכונה להעצמת
החברה, וזהו הדרך הנכונה להעצמת
העולם.

[illegible]

מלכות - כל אדם יכול
 להשיגה. וזהו חסד
 וחסד - כל אדם יכול
 להשיגה. וזהו חסד
 וחסד - כל אדם יכול
 להשיגה. וזהו חסד

_____

יולי הוא חודש האהבה: לפגשים ולפגוץ פגוץ מפגשים הנושאים סיכויים לקשר לטווח ארוך. עם הדגים להקפיד רק להיות כרוזים וחד משמעיים להגיד "כן" בזמן, ולהפסיק לשחק עם "אולי" ו"נראה".

אומנם הוא חרש על צבדה קשה שנסתרה
הרבה חומים. יש שסבחנו חופשה או לטייה חרש
וחרש זה – עולם סעו. תבאפו זו או נרעה חרש
אז העסקים ובעבריה צצו הדוממות פו תחלחלו
נדרות שוין'אן לא המול קרימה ליעד סני
רבות. כדאי ומומלץ לתאמץ.

מחאקאן המוגרני וכולו דרימין לוח כספספר
 או אה דהי הזמן לתרגומה לשדו ששפותו ומוחיה
 להשד כיראדיש חשוב. או חרש שו בלויאנים
 כספספר המול.
 או חסאגים כעבדי חרש טוב לשדומונים,
 ואפילו למחשד. צפי עיטק כספי ירשה או בנשים
 המשרות למחשד.

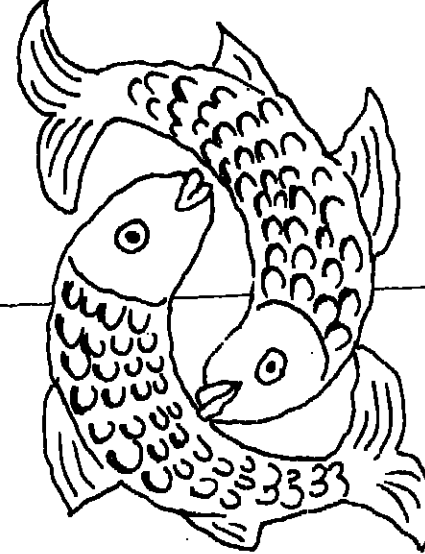
מי שתחבק כל השנה ולא נסע לחו"ל -
 נחשב מה הוא חושב טוב כל כך, מה גם שסביר להניח
 שהדרך "דגרי" לדגים יובנים אותם לחו"ר מנוחה
 שיסעו. צפויה להם תאנה מבינית, והם גם חושב
 להתחיל לישראל בתחומים חדשים.

המול לא יפסד כסף.

לשים לכם גלגל, והרגים ייאלצו להילחם על מעמדם
וסמכויותיהם. סוף החורש יביא להם את ההצלחה.

יְנוּאָר מִיּוֹעַד לְשִׁמְחוֹת, מִמַּגִּשִּׁים חֲכָרִיתִים,
מִסִּיבּוֹת מִשְׁפָּחָתִיּוֹת וְחִגִּיּוֹת אֲחֵרוֹת יִמְלֹא אֶת זְמַנּוֹ
שֶׁל הַיָּנֵס.

מפרוץ יהיה חורש לא קל, בעיקר בכל הקשור לקריירה ולתעסוקים: זה גם חורש של עייפות ונפחית ונפחית מעוזבת בתחילת של חוסר סיפוק וחוסר נחת. הדגים יאילו להמורד עם ארייב נטות שינסה להגל בהישג, ומבזהרות יהיה בירידה, אך לא יותר וקטן סוף חורש יביא אנרגיה מחורשת, שמות חיים וקשוח בלב.

כֵּן, אֶךְ הַגּוֹל שֶׁהֵשֵׁד אִינוֹ מֵרָא כְּלִיכָן. אַחֲרֵי שֶׁ
עָבְרוּ אֶת הַשְּׂלֵכִים הָרִאשׁוֹנִים, הָעֵינָיוֹנִים יִתְהַלְלוּ
לְמִשְׁרֵין. וְשׁוֹ לְהַתְּעִלוֹת עַל עַצְמָם וּלְהַתְּגַבֵּר עַל
הַמַּעֲבֻלוֹת.

עקרב (23) באוקטובר עד 21 בנובמבר)
אם כי לא עומדים לרשותם כספי גולים
כשהיהם נכונים, בכל זאת תוכלו להנות הש'
בנו מבילויים, וזכאי למנוחה הרבה. מלווה למי
כאשר משיגות רבות בתחום הרומנטי - אל תחמי
צא אותו.

השכלה. בתחום הרוש תעבור השבוע
מורדות.

23 בדילד עד 22 באוגוסט)
לא להרפוי ביציול מקורות האשראי של
ים אלוד ער עקסוק במעלות בתחום
ולא בבלות וותד מר בחוץ. אחידים על
תקל באבזה בתחום הדומיני, אך תיתכן
היפה.

רצו לכם רק יעקביו עוד יותר את מצבילות ואת האווירה. בדאי להשתמש בשירותיהם חסונים של חברים שמכנים להטות אוזן. קנו משותח נחמד

דלי (20 בינואר עד 18 בפברואר)
אינכם יכולים לצפות מהמסובבים אתכם שיתנו לכם

ויותר מהר שביכולתם לחדש. כימים אלה מועם
לשים את הדיש על התפתחות בתחום הקריירה.
מאבקם הכספי עתיד להשתפר. חזקו את הקשרים
עם הדיש.

...the ...

הפעמות המרעננה של שמלה סרינכתה עם מחשוף מעוגל מלפנים ומאחור (קנו), מודענה בעזרת כחמי צבע עליים של סדרת צמידים מצויינים (פיק סודה).

זורח בעקיעה: חלוק מגב (מיסוני) ומעליו כובע מול מקושם בכל תוספת אפשרית - וורדים, דובדבנים, צעיפים עקופים ומה לא (מארי פרסי).

נדים שחפסו צבע מקרי העומע: צמידים רחבים במיבה עקוף דמוי קוביות קרח ובגוני סוכריות חמים עם מעט ירוק משה מרען (פוי), הולכים עם חולצת כחולה צהובה שבגובה מחשוף רבוע (קשרל).

זריפה שמע קפיפחית: מקפוח עז צבע וחציית מיי בון חול (סוניה דייקל), חולצת כחולה ארוכה שרוזרים (קאזאמאנע), כובע (א. ברה), צעיף (רודיה), מנפונים (ס. קריאן).

מעוקי פסים (בוסה כוחות המפורסות של יוסף), וסע עם כיסים מעל מכסי "למן" קצרים ומפוח חואמה (רהו. ו. מאי) וחולצה באותו סגנון (ויקמואר).

אחרי השחייה ממשיכים לשמור על חמימות בחלוק מפוספס בחוסרלב עם צווארון דמוי צעיף, ומגבה מפוספס בצהובלב (קפוצ'ן פורד), בגדים שלם בצהוב ליהם (סולינג), גם האיפור לשענה השמש (שיעיר) מוחאם לשיוף.

הזאת אל

מעדיב

השכר עלול לעלות
ב-24 ל"י לחודש

חוששים להפרעות בתחבורה

אביב - חיפה עלו רמי הנסיעה
במונית מ-1.050 ל"י עד 1.320

הערב תרון עיריית תל-אביב
בתביעות של כ"ד ומשערים שר
עיריית תמליל על העלאת רב
הזמנת 10 רב

החל התמרזו
הגרדול בים
המיזבין

450 מטר

יועלי חרושת   **חברי קיבוצים**

עירב מנחם ביטמט שלא
התפוצנים משתתפים על פני
סמח של 7,700 קמ"ר של הים,
ומשתתפות בהן ארבע נוסאות

התמיכה בקרב מסוים, גם
פרישתו של קברנית ליבוביץ,
קצרה גם לקיבוץ המאוחד.
במסגרת הפעולה, בברנר, ש
ותלייהם מתארגנים מסוים של

המפלגה החדשה.
חסידיה "לאחרות העבודה"
תקיים כינוס ארצי בשבת הבאה
בת"א. ברג, בראשו לציון, ומה
המפלגה החדשה.

[illegible]

סוניה ומשה מופל
מדיע יט בשמחה
על הולדת בנם
ילדיוקי אח

מובן דתת
5000 ל"ח
שבועות ראשונה על בית בתיא
בתנאים נוחים
למנוח מיד: רומניצקי
ד' יבון וצ' הל

תע"י: ארטל פרסומים

מתנה מקורית
מתנה יחודית
מתנה מרגשת
מתנה אישית
מתנה יוקרתית

נקראת

חנן 18
גושן 2

Condition	Control (%)	MCI (%)	AD (%)
1	~95	~85	~75
2	~90	~80	~70
3	~85	~75	~65
4	~80	~75	~70

•

למ

100

77
-10
21
15

**שק שינה,
שמיכה ודובון
— זה פיננס!**

טנים נוספים אפשר להתקשר
מונים 5511688-03, 5512648

Abstract

11

גון
פני
ים
כל
גוף
ים
מ

שליח" מנוחלת ע"י עובד, בור ברת
ספר הנדעלת רמאות ברת השומר. כל
חממוני ועליים או מדרסים ובדק
בקרנות מירבית ומנא במעקב וטימל
מקדורת גם בקרנות טיפוש בעליים.
לקסורטום - מדרסים המעמיים את
חיכות והמקדורת ומדרסים עם בלמ
ועוהים.

03-249130 59

03-249150 .50

مذبح النمل

הפקה-ארטל פרסומים

כרשת חינוך מספק שכבות חציבור, מתלג מבוגרים שעובדים למעמד בקו הראשון ולהכשר לחיי קהילתי "חיים", אומר אור שליחות בעצם השתלכלה טכנולוגית הדור הצעיר". פרישת מקיפה את היישובים הערים הגדולות וגם את מושבים, בני ספר חקלא

הרובוט הראשון שזכרנו עליו בליטת עמלן תחום

ת "עמל" מרכזי הכשרה ופיתוח. כח אדם, רשת מכללות לטכנאים ולחנדים, ספר תולדות, וטכנולוגיים מקיפים, בתי חינוכים ובתי ספר תעשייתיים, חייבים ולוגיים בחתישות ומרכזי הכשרה ופיתוח למצויים.

103-1040

[illegible]

10/15/1964

מבחינה נפשית, חוסר יכולת להתמודד עם המורסות, זאת במסגרת קורס יעילות וחזרה לעבודת חינוך בכירים.

צוות מנהיג מקצועי יעסוק בבדיקת תוכנית החינוך, יעצו שיפורים. צוות מדעי, בראשות פרופ' מרים בורפר מאוניברסיטת חיפה, יקיים אחת לחודש דיונים בנושאים מדעיים, חינוכיים ומשפחתיים. בעקבות זאת יקודמו החמ"ר והחינוך הטכנולוגי, שיטת המקצועות ועוד.

בתחום החינוך למבוגרים נעסוק בטיפול החללקה האקדמית, וזאת במסגרת פרויקט "יחלוקה" רמתגליל, לקראת מסגרות חינוך

[illegible]

מאת יעל ב.צ. מרצי הפקולטה לרפואה, מדעי ההתנהגות הנית-
חלימודים בביה"ס מוכרים כלימודים

[illegible]

המקצוע והמידע שבהם בארו, ובעולם, איך חשש
המבטלים, עובדים עובדים במסגרת עבודת ובמרחי
מן עשוי ממוגנים, מהחברים האחרים שונים: עם
לילות או עם קשישים, עם חולים או עם בריאים
בקהילה או בבית חולים, ביחידות לטיפול נמרץ
או במחלקות לחולים כרוניים וקשות, מתחברים
במקומות שבהם מיומנת כוחם מתחברת עם אנשי
ות, או בתחומים הדורשים מרחק דגש על מכשיר
לחיות ויותר קומוניקציה אישית. אשתי, אספרטור
הבהירה ומוצאת מבעייתיות בתחום זה שכן
שחוקים, עבודת חקירות ומשורת וניתן לעזור
במשתתפים מלאה או חלקית, יש הקלות, יש התקנות
התפקידים שונים והתחברות בתוך חיי המבוקש
עוד תרומה לחולים ולמשפחות, ולעולם, והוא הא
שדמי בשירות מאסרם עם חשש למידים להח
הם מתמודדים

02-431131, ובשלוחות בטלפונים חניל.

להיות בתוך ההתרחשויות הדרמטיות ביותר – ממש מרגע הלידה. לעזור למי שחלה, לסייע למי שניפצע, לתמוך במי שזקוק לכך ולהיחזק בדרך הממשית ביותר כמה חשיבות יש לאחות.

אם את רוצה למלא תפקיד חשוב, חיוני, רב
אתגר ומעניין – הרשמי לבית-ספר לאחיות
מוסמכות. פתיחת הלימודים – אוקטובר '87.

הן נאמרים

_____

_____

פרטים נוספים יום-יום:
02-638212 03-341706 03-341707

משרד הכרזות/אום המינוח

התאריך: 10.01.2019

45

נער ונערה,

הכשרה מקצועית, השקעה משתלמת, בואו ללמוד בבתי הספר שבפיקוח משרד העבודה והרווחה. פרטים במשרדי המחוזות או ישירות בבתי הספר.

מקצועות לימוד עיקריים לנוער: חשמל, מתכת, מכונאות וחשמל רכב, דפוס אופסט, חשמל מערכות מטוסים, אופטיקה, הארחה, תפירת קונפקציה, פקידות, ספרות נשים ועוד.

צפון

המשרד המחוזי
כתובת: רח' העצמאות 82 חיפה
טלפון: 04-666142

בתי הספר במחוז:
"אורט" קרית שפירא
"אורט" כרמל
"אורט" דשנים וחומרים כימיים
אורים
בית הפקיד
דבר
ג.נ.ג.
מרכז למידה לנוער עובדים
נוה עמיאל
נוה העמק
נעורים
מגמת "מור"
סול'ם משא טירה
עמל' אינטרנציונל
עמל' חניכים
עמל' עור
עמל' חניכים
עמל' חניכים
עמל' דומדומ'
עמל' חניכים
עמל' חניכים
קרית חניך
תעש

מרכז

המשרד המחוזי
כתובת: רח' יונה הנביא 13 תל-אביב
טלפון: 03-650231

בתי הספר במחוז:
"אורט" שפירא
"אורט" אסקורס
"אורט" אומרת
"אורט" אומנת
"אורט" חיל-איויר
"אורט" יחסים
"אורט" מכלל
"אורט" משא
"אורט" פז
"אורט" תעש
"אורט" תעשיה אווירית
"אורט" מרכז יחושע
בית ליעת נשים
ד"ר הור
מישלב
מ.ע.ן
אונים
מרכז להכשרה ופיתוח חניכי
נחלים
עמל' ברעמי
עמל' חניכים
עמל'

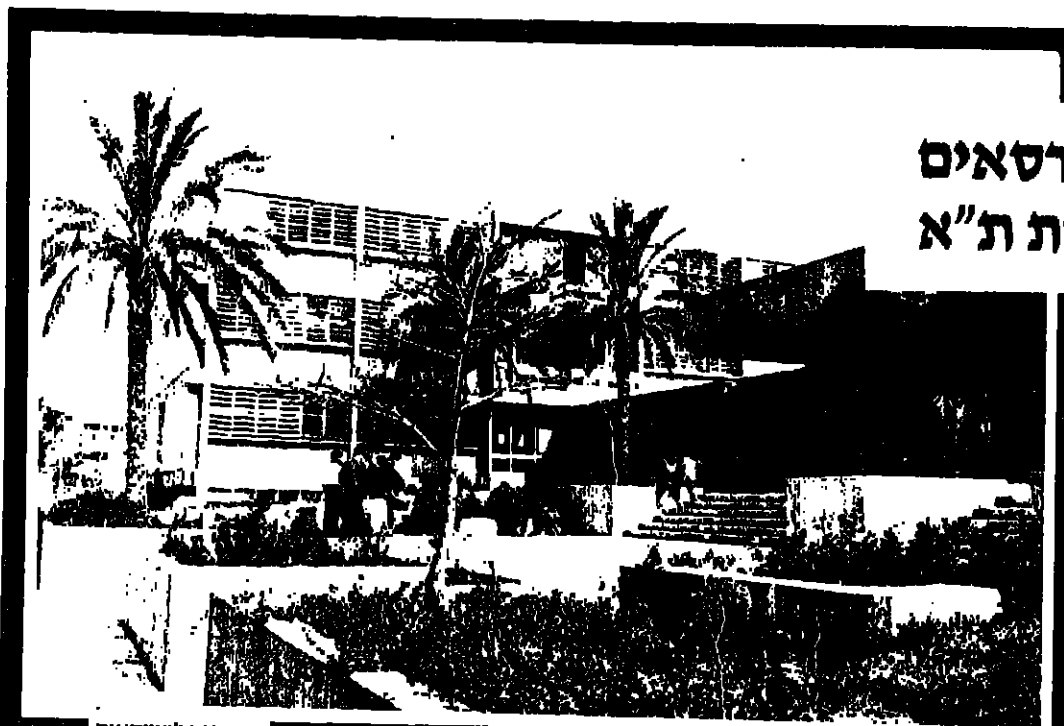
דרום

המשרד המחוזי
כתובת: בית מרכז הנגב באר-שבע
טלפון: 057-39857

בתי הספר במחוז:
"אורט" פרקלסים חמלה
"אורט" שער-הנגב
בית הפקיד
סול'ם מנהל-טון
עמל' חניכים
עמל' חניכים
עמל' חניכים
קמ' דומנת

למבוגרים/ות
קורסים להכשרה והשתלמות בכל המקצועות.
פרטים והרשמה במחוזות.

בית הספר להנדסאים של אוניברסיטת ת"א

בית ספר להנדסאים

ותונים כלליים

בית הספר להנדסאים
של אוניברסיטת תל-אביב
מקים חניך כללי וטכנולוגי
והכשרה טכנולוגית
מנוגת ומיוחדת במינה
לעניינים ולמבוגרים.
החידות והפועלות
בבית הספר הן כדלקמן:

החטיבה התיכונה והעתודה
הטכנולוגית - כ-800 תלמידים
(נשים יום). מסגרת הלימודים בבית
סן מחוז למעשה דגם יחיד במינו
של שילוב תוכן עיוני ותוכן טכנולוגי.
וי גישה חדשה וברמה גבוהה,
השילוב הוא במסגרת מתמטית פור-
סקולרית-טכנולוגית בשילוב מדעי-טכ-
טכנולוגיה הבינתחומית ויישומי החמ-

צב
מסגרת הטכנולוגית (כתות י"ג-י"ד)
המסגרת היא -
הנדסאים-מסיקה-אלקטרוניקה-
משבים

החטיבה העל-תיכונה למ-
בוגרים - כ-2000 לומדים (לימודי
יום/ערב)

מסגרת הלימוד לנרא - הנדסאים חן:
אלקטרוניקה, מחשבים, מכונות,
טיסות ובקרה ותעשיה וניהול, כמו
קיימים מסלולים לקדם הנדס'
אין טכנאים ולהנדסאים לנור-

המרכז הטכנולוגי - כ-400 משי-
השבים

במרכז הטכנולוגי מתרכזות הפעיל-
כשרונות גלויים וסמויים אצל ולנים
ובני נוער, הפעילות במסגרת של 170
תוכניות פיתוח בהכשרה טכנולוגית,
הצוריות.

הגישה החיטובית היא רב תחומית -
שילוב יצירתי של תחומים שונים
בטכנולוגיה במדעים מדויקים, מד-

המכון לקידום נוער שוחר
אומנות ומדע - כ-2800 בני נוער,

תלמידים במעבדות להתמחויות טכנולוגיות

עי הרוח והחברה והאומנות למיני-
הן.
פעילות בית הספר להנדסאים בכל-
לה מקיפה כ-6000 לומדים. מספר
חברי הסגל (חוראה) מיוחדים וטכני
הוא כ-400.

מעבר לפעילויות המיוחדות בכל ימי-
דה בבית הספר מודגשות במיוחד
המערכות המשתלבות אשר פועלות
במסגרת ובאמצעות בית הספר להנ-
דסאים והכוללות את תנושאים:
גיים ועיוניים, אוניברסיטה, תעשיה
וצה"ל.

* שילוב אוכלוסיות צעירים ומבוג-
רים, בנים ובנות.
* שילוב ניושאים: גישה מערכתית
בין-תחומית.
* שילוב שיטות ואמצעי לימוד
וחוראה: מרכז למידה רב אמצעי.
* מרכז מחשבים משולב מיוחד
במינו הפועל 24 שעות ביממה.

המכון הממשלתי
להכשרה טכנולוגית

אוניברסיטת תל-אביב
בית הספר להנדסאים
ע"ש יוסף ורבקה מאיר-הורף

משרד העבודה והרווחה
משרד החינוך והתרבות

ההרשמה לחטיבה העל-תיכונה לשנת הלימודים תשנ"ח

תחל ביום א' 8.3.87

- למגמות:
- ★ תעשיה וניהול
  - ★ מיכשור ובקרה
  - ★ מחשבים
  - ★ מכונות
  - ★ אלקטרוניקה
  - ★ קדם הנדסאים
  - ★ הנדסאים לחוראה
  - ★ קורס קדם-אקדמי להנדסאי אלקטרוניקה - לימודי ערב

המועמדים למגמות מחשבים, אלקטרוניקה ותעשיה וניהול (לימודי יום) נדרשים, בנוסף לדרישות
המקובלות, להבחין במבחנים פסיכומטריים.
פרטים והרשמה: במזכירות בית הספר להנדסאים, רח' האוניברסיטה 30, רמת אביב.
לימודי יום - בכל ימות השבוע בין השעות 12.00-09.00, טלפון 420021/417364.
לימודי ערב - בימים א', ב', ד', ה' בין השעות 17.00-19.30, טלפון 420922.

אוניברסיטת תל-אביב

בית הספר להנדסאים
ע"ש יוסף ורבקה מאיר-הורף
החטיבה העל-תיכונה

לתלמידי כיתות ח' ו-ט'
בנות ובנים
באזור תל-אביב והמרכז
והדרשמה לכיתות ט' ו-י'
לשנת הלימודים תשנ"ח
תפתח ביום ראשון
ו' ביוני תשנ"ח, 5.4.87
ותעריץ בין השעות 08.00
עד 13.00 למח"צ

לפרטים נוספים:
1. יצירת קשר עם בית הספר או לקבוע סיוור
מפגש במנהל המזכירות, רחוב האוניברסיטה
30, תל-אביב 6100, טלפון 420702/414069.
2. משרד החינוך והתרבות, מנהל משרד החינוך והתרבות.
3. משרד העבודה והרווחה, מנהל משרד העבודה והרווחה.
4. משרד החינוך והתרבות, מנהל משרד החינוך והתרבות.
5. משרד העבודה והרווחה, מנהל משרד העבודה והרווחה.

